Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $5.50 Metams
Brooklyne $7.00 Metams

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

Visų šalių Darbininkai Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, o Išlaimėsit Pasaulį!

No. 6 | Telephone STagg 2-3878 | Brooklyn, N. Y., šeštadienis, Sausio 8, 1938 | Pavienio Numerio Kaina 3c | Metai XXVIII, | Dienraščio XX

Krislai

Barabanija prieš Ameriką.
Vėl Sugedo Oras.
Paminėjo Save.
Senai Reikėjo.
Tai Kas iš Ko Dabar Juokiasi?

Rašo A. B.

Clevelandiškis Smetonos kavalierius pradėjo atvirai piršti fašizmą ir Amerikai. Savo gazietoje jis jau barabanija: "Bet komunistai ir paiki Amerikos 'demokratijos' garbintojai įsikando rėkti apie 'fašizmo' baubą. Komunistams gerai kaip kas kitas padeda jiems vandenį drumsti rėkiant 'vilkas, vilkas!.'"

Demokratija jau dedama į svetimženklius ir tie, kurie ją gina nuo fašizmo, vadinami **paikiais** jos garbintojais.

"Naujienų" reporteris labai liūdnai aprašo J. Stilsono misiją Chicagoje. Ji, matyt, labai nepavyko. Reporteris viso nepasisekimo bėdą suverčia ant "blogo oro." Kaip tik Stilsonas pribuvęs Chicagon, tai ir oras visai pasiutęs. O tos nelaimingos šventės, žinoma, pabaigė gadinimo darbą.

Mes irgi manome, kad Stilsono misijai Chicagoje oras buvo be galo prastas, tiesiog sugedęs. Jo pamokslų pasiklausyti susirinkdavo tiktai nelaimingi "Naujienų" reporteriai ir da vienas kitas sklokutis. O kas svarbiausia, tai kad labai karšta "N." agitacija už Stilsono misiją nebepajėgė apgauti Chicagos lietuvių.

Brooklyno fašistų "Vienybė" minėjo savo dienraščio metines sukaktuves. Numeris išėjo labai mizernas. Tysliava išgyrė Tysliavą, Tysliava Tysliavos paveikslą įdėjo ir dar magaryčioms įspaudė panelės Vaivadaitės feisą — tai ir beveik visas turinys.

Girdėtis, kad ir Chicagos menininkai galvoja apie sukūrimą Lietuvių Liaudies Teatro. To Chicagai jau senai reikėjo. Kaip sau nekalbėsite, bet su lošimais, su didelių veikalų perstatymais, Brooklynas iki šiol stovėjo pirmoje vietoje. O tai didelė sarmata tai didelei Chicagai. Ten gerų aktorių yra. Ko ten reikia, tai geros teatro vadovybės.

Su sausio 15 d. Chicagos apylinkėje pradės maršrutuoti draugė Bondžinskaitė. Ji sakys prakalbas ir tarsis su draugais komunistinio judėjimo reikalais.

Kunigai išleido slaptą prisakymą savo vierniesiems daugiau nebebendradarbiauti su Smetonos valdžia ir jos agentais Amerikoje. Bet kodėl tik dabar nebebendradarbiauti? Kodėl iki šiol tie patys kunigai taip ištikimai laižė kruvinas Smetonos kojas? Labai sunkiai sugriešyta. Vietoje slaptai duoti prisakymus, kunigai turėtų viešai atlikti iš viso gyvenimo išpažintį prieš parapijonus ir prisiekti daugiau nebegriešyti.

"Laisvė" rengiasi išleisti brošiūrą paminėjimui Lietuvos Nepriklausomybės sukakties. Tai bus pluoštas puikios medžiagos, parodančios, kas ištiesų kovojo už Lietuvos Nepriklausomybę ir kas bernavo carui ir kaizeriui. Brošiūrą parašė drg. Mizara. Ji turėtų būti labai plačiai paskleista Nepriklausomybės paminėjimo mitinguose.

Juozas Tysliava taip susižavėjo gen. Franco pasigyrimais, kad jis atsiėmė Teruel, jog pasityčiojimui iš liaudiečių apsidžiaugimo Teruel paėmimu, jis priminė francūzų patarlę, kur sako: "Gardžiausiai juokiasi tas, kuris juokiasi paskiausiai." Ir dar pridūrė:

"Franco armijos ne tik atsiėmė Teruelį, bet taip sumušė priešą, kad, Ispanijos karo žinovų tvirtinimu, ši kova gali nulemti visą karo eigą."

Bet kažin kaip dabar jaučiasi mūsų nelaimingas Juozas, kai gen. Franco pasigyrimo burbulas plyšo? Vyras perankšti nusidžiaugė ir pasijuokė.

KODĖL G. MOTORS SIAURINA DARBUS

Paleidžia 30,000 Darbininkų; Laiko $452,000,000

Washington. — General Motors automobilių korporacijos prezidentas Wm. S. Knudsen yra senatorių komisijoj klausinėjamas, kodėl ta korporacija dabar paleido 30,000 darbininkų, nors jinai turi įvalias kapitalo dar daugiau darbininkų samdyt.

Knudsen pripažino, kad General Motors laiko sau "atsargoj" $452,000,000 nepadalintų pelnų, bet, girdi, korporacija nenaudos tų pinigų samdyt "nereikalingus" jai darbininkus. Jam buvo pastebėta, kad galėtų pigiau pardavinėti automobilius, gaut daugiau pirkikų ir taip palaikyti darbus.

Į tai Knudsen atsakė, jog korporacijai geriau susiaurint darbus, iki bus išparduoti jau gatavi automobiliai be kainų mušimo. Jis pasakojo, būk "visai dėl nežinomos priežasties" gruodyje 50 nuošimčių nupuolęs General Motors automobilių pardavimas.

Tas General Motors viršininkas išsireiškė, būk dabartinis biznio smukimas paeinąs iš kokios tai "baimės"; sakė, kad reik atgaivint publikos pasitikėjimas, tai atgysiąs ir biznis. Bet Knudsen griežtai atsisakė sugrąžinti darban 30,000 darbininkų ir tuom padėt atremt "baimę".

Jis dalinai kaltino Naujosios Dalybos valdžią už šį biznio smukimą; mat, valdžia nesutinka numušt taksus nuo viršpelnių ir bergždžiai laikomų didelių kapitalų ir pripažįsta teises darbo unijoms.

Tai panelė Henrietta Rothstein, viršininkė New Yorko socialės bedarbių apdraudos skyriaus.

Milžiniški Fašistų Nuostoliai Teruel Fronte

Madrid.--Associated Press žiniomis, mūšiuose prie Teruel tapo nukauta 3,000 fašistų karių, ir sužeista virš 6,000.

Liaudiečiai pagrobė iš fašistų 4,800 šautuvų, 211 kulkasvaidžių, 97 trumpas apkasų kanuoles, 30 lauko kanuolių, 300 trokų ir tūkstančius dėžių šovinių ir bombų.

3

DARBO KOMISIJOS BYLA PRIEŠ FORDĄ

Washington. — Nacionalė Darbo Santikių Komisija atsikreipė į teismą, kad priverstų auto. fabrikantą Fordą pripažinti darbininkam teisę organizuotis.

KRUVINIAUSIA KOVA TEBESIAUČIA PRIE TERUEL

Teruel. — Fašistai nuo La Muela kalvos įnirtusiai bombarduoja Teruelį. Šėlsta nuožmiausia kova tarp liaudiečių ir fašistų dėlei miestelio Villastar, 5 mylios į pietus nuo Teruelio. Liaudiečių artilerija be atlaidos daužo ir sprogdina fašistų pozicijas 15-kos mylių fronte.

Šalčiam sumažėjus iki 4 laipsnių žemiau zero (Fahrenheit), juo labiau pasmarkėjo šie mūšiai, didžiausi ir žiauriausi visame dabartiniame kare. Viena ir kita pusė atsiunčia vis daugiau pastiprinimų saviškiams.

Mūšių linija per trejetą paskutinių dienų liekasi faktinai ta pati.

Sukilimas prieš Guatemalos Diktatorių

Guatemaloj, Centralinės Amerikos šaly, įvyko smarkus sukilimas prieš fašistinį diktatorių "prezidentą" Jorge Ubico. Prie sukilėlių prisidėjo ir armija šiaurinėj Guatemaloj.

Ubico yra sėbras Hitlerio ir Mussolinio. Jis pirmas pripažino ir generolo Franco "valdžią" Ispanijoj. Ubico yra pasižymėjęs kruvinais persekiojimais komunistų ir visų pažangesnių darbininkų. Jis varu verčia darbininkus vergaut už 10 iki 15 centų per dieną.

Jeruzalė, saus. 6.—Arabai užmušė vėl du Palestinos žydus.

DARBO UNIJŲ VIENYBĖ SUSTIPRINA ISPANIJĄ

Valencia, Ispanija. — Visa Ispanijos respublika džiaugiasi, kad atsteigta ir sustiprinta vienybė darbo unijų. Į Generalę Darbininkų Uniją sugrįžo ketvirtadalis atskirų unijų, kurias buvo atskėlęs L. Caballero, buvęs ministeris pirmininkas ir generalis sekretorius Generalės Darbininkų Unijos. Vienybę įvykdyta dalinai per pasidarbavimą Leono Jauhaux'o, Francijos Darbininkų Generalės Konfederacijos sekretoriaus, kuris atstovavo Tarptautinę Darbo Unijų Federaciją.

Pagal sutartį, prie Isp. Darbininkų Gen. Unijos pildančiojo komiteto 11 narių tapo pridėta 4 atstovai nuo Caballero vadovaujamų sugrįžusių unijų; bet pats Caballero nepriimtas į pildantįjį komitetą.

Vyriausias vienybės pagrindas—pilnai remt respublikos valdžią kare prieš fašistus ir vienu frontu veikt su kita didele unijų organizacija, Nacionale Darbo Konfederacija (sindikalistine).

L. Caballero, netekęs ministerio pirmininko vietos, tada atsisakė remt perorganizuotą respublikos ministerių kabinetą su socialistu dr. J. Negrin priekyj, ir pradėjo braukt laukan unijas, širdingai rėmusias panaujintą valdžią.

Generalė Darbininkų Unija turi 2,000,000 narių, o Nacionalė Darbo Konfederacija—1,500,000. Susirišus joms bendron kovon išvien su valdžia prieš fašistus, labai sustiprėjo respublikos jėga.

SOVIETŲ MOKSLININKAM NEŠĄ PAVOJAUS ANT LEDYNO

Tromsoe, Norvegija. Pranešama, kad audra per 5 dienas nunešė 65 mylias toliau nuo Šiaurės Poliaus ledyną, ant kurio žiemavoja keturi Sovietų mokslininkai.

(Ledynas yra 10 pedų storio, ir todėl nesą baimės, kad iki balandžio ar net gegužės jis galėtų suskilti.)

NAZIAI SKAUDŽIAI NUBAUDĖ ŽYDĄ LAIVŲ SAVININKĄ

Hambrug, Vokietija, sausio 7.—Nazių teismas skyrė 30 mėnesių kalėjimo ir $400,000 piniginės baudos žydui Arnoldui Bernsteinui savininkui dviejų laivų linijų. Jis baudžiamas už tai, kad laikė New Yorke iki $100,000 amerikiniais pinigais. Pagal nazių įstatus, tie pinigai turėjo būt parvežti ir iškeisti markėmis, kurių užsieniuose niekas nenori imti.

JAPONAI APKŪLĖ ANGLIJOS OFICIERIUS

Shanghai, saus. 7.—Japonų kareiviai įsibriovė į Anglijos valdomą vietą Tarptautinėje Dalyje ir apdaužė du anglų oficierius. Anglijos generolas Telfer-Smollett griežtai užprotestavo.

70,000 PLIENO DARBININKŲ PRIIMTA ATGAL DIRBTI

Pittsburgh, Pa., saus. 7.—Vietiniai plieno fabrikai vėl priėmė 20,000 darbininkų. Chicagoj, Youngstowne, Birminghame, Johnstowne, ir Bethleheme sugrąžinta atgal į plieno fabrikus 50,000 darbininkų. Jie buvo paleidinėjami nuo kapitalistų "sėdėjimo streiko" pradžios spalio mėnesį.

Aprūpint Visus Bedarbius Šalpos Darbais

Washington. — Industrinių Unijų Organizavimo Komitetas (CIO) ragina visas unijas ir bedarbių organizacijas reikalaut, kad kongresas priimtų senatoriaus L. J. Schwellenbacho ir kongresmano R. G. Allen sumanymą — duoti viešus WPA darbus visiems galintiems dirbt bedarbiams.

Amerikos Darbininkų Susivienijimas išstoja vajun už to įnešimo padarymą įstatymu.

WPA darbų administracija, paveikta tais reikalavimais, įsakė devyniose vidurvakarinėse valstijose tuojaus imt į viešus darbus visus bedarbius ir tik paskui tyrinėt, kam iš jų pašalpinis darbas reikalingas, o kam ne.

MUSSOLINIS SIUNČIA DAR 40,000 ARMIJOS PRIEŠ ISPANŲ LIAUDĮ

J. L. Lewis Mato "Komunalės" Tvarkos Gerumą

Tuscon, Ariz., saus. 7.—CIO pirmininkas Lewis sako, "kai kur žmonės laimingai gyvena komunalėj santvarkoj," matyt, turėdamas galvoj Sovietus.

Dingo Amerikos Bombininkas Su Septyniais Lakūnais

San Diego, Calif. — Nežinia kur dingo Jungtinių Valstijų laivyno didelis bombinis lėktuvas su leitenantu T. E. Carpenteriu ir šešiais kitais lakūnais bei mechanikais.

Washington. — Laivyno ministerija sako, kad tas bombininkas buvo lėktuvlaivis, kuris galėjęs saugiai nusileisti bile kur ant marių.

Keli desėtkai karinių laivų jieško dingusio lėktuvo, kuris paskutinį sykį buvo matytas už poros šimtų mylių nuo Californijos pakraščio.

Japonų Oro Bombos Žudo Moteris, Vaikus Hankowe

Hankow, Chinija, saus. 7.—Po japonų lėktuvų naujam užpuolimui, žmonės atkasinėja ir renka iš griuvėsių lavonus žuvusių chinų moterų, vaikų ir vyrų. 40 japonų lėktuvų bombomis suardė ligoninę, chinų orlaivių stovyklą ir daugelį kitų pastatų. Iš griuvėsių kol kas išimta 14 užmuštų ir 21 sužeistas.

Hankow, kurį dabar japonai iš oro bombarduoja, yra miliono gyventojų miestas už apie 500 mylių nuo Yangtze upės žiočių.

KETURI NAUJI KARO DIDLAIVIAI ITALIJAI

Roma. — Italija statysis du nauju karo didlaiviu po 35,000 tonų įtalpos, apart jau statomų dviejų tokių didlaivių. Budavojasi daug submarinų.

GEN. FRANCO ATKANDO DANTĮ Į TERUELĮ

Hendaye, Franc. — Ispanijos pasienis, saus. 7.—Generolas Franco jau nesistengsiąs dabartiniu laiku, žūt-būt, užimt Teruelį, kaip praneša United Press.

Chinija rekrutuoja dar 80 dvizijų armijos prieš Japonus.

ORAS

Šiandien būsiąs abelnai gražus ir vėsesnis oras, sako N. Y. Oro Biuras.

Vakar temperatūra 50. Saulėtekis 7:20; saulėleidis 4:44.

Liaudiečiai Atakuoja Fašistus Šiaur-Ryčiuose

Hendaye, Franc.—Ispanijos pasienis, saus. 7.—Liaudiečiai staiga užpuolė fašistus šiaur-rytiniame Ispanijos kampe, netoli Francijos rubežiaus. Jie naudojasi tuom, kad daugis fašistų kariuomenės tapo iš čia išsiųsta į Teruelio frontą.

London. — Anglijos valdžia gavo žinių, kad Italija prirengė dar 40,000 savo armijos siųst Ispanijon prieš liaudiečius. Sykiu siųs 64 didžiąsias kanuoles ir 24 laivines, toli mušančias patrankas. Naujoms italų divizijoms pergabent į Ispaniją yra priruošiama laivai su 91,000 tonų įtalpos.

Tokį daugmenišką armijos ir karo pabūklų siuntimą prieš liaudiečius Mussolinis pradėsiąs nuo kovo 1 dienos.

TURČIUS NEGRAS SAVO TAUTOS IŠDAVIKAS

Marion, Arkansas.—Tapo nusmerkti mirt elektros kedėj du negrai neva už "žaginimą" vienos baltos mergšės.

Prisaikintieji posėdininkai susidarė iš 11 baltų ir vieno negro turčiaus John Claybrook, 66 metų amžiaus. Ir tas senis balsavo išvien su baltaisiais nužudyt du negru be jokio tikro įrodymo, kad jiedu būtų užpuolę žagint minimą mergšę.

Jersey Carukas Atplėšinėjo Svetimus Laiškus

Washington. — Cariškas Jersey City, N. J., miesto majoras Frank Hague atidarinėjo svetimus laiškus, traukė jų fotostatiškus paveikslus, kaipo dokumentus prieš "raudonuosius." Tuos laiškų paveikslus jis sau pasilaikė, o laiškus užlipdęs atgal per paštą grąžino siuntėjams.

Hague tokią šunybę darė su laiškais, kuriuos iš New Yorko siuntė į Jersey City veikėjai Politinių Laisvių Sąjungos artimiem sau žmonėm. Ši organizacija kovoja už teises CIO unijoms tame mieste. Fašistuojantis gi majoras Hague areštuoja ir deportuoja CIO veiklius unijistus iš miesto.

Pilietinių Laisvių Sąjungos advokatas Morris L. Ernst reikalavo, kad Jungtinių Valstijų teisdarystės ministerija ištirtų tokius Hague'o darbus. Vyriausias pašto inspektorius K. P. Aldrich pažadėjo tyrinėt Hague'ą kaip svetimų laiškų atidarinėtoją. O baus-mė už tai yra iki 5 metų kalėjimo.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
every day, except Sunday
at 10 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.00
Foreign countries, per year	$7.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.75
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Tautos Vienybė

Didžiausia nelaimė, kuri šimtmečiais plakė chiniečius ir užtraukė ant jų užsienio plėšikų užmačias, buvo jų pasidaliniįmas. Kas provincija, tai buvo generolas ir jo šaika. O tie provincijų vadai vienas prieš kitą suokalbinėjo, intrigas varinėjo ir net dažnai kruvinus karus vesdavo. Laimėjimui tokio karo, jie jieškodavo užsienyje paramos, parsiduodami už pinigus. O tokių geradarių užsienyje niekados netrūkdavo. Ir taip didelė tauta, su milžiniška teritorija ir keturiais šimtais milionų gyventojų, gulėjo paslikā, bejėgė.

Bet, sakoma, nėra to blogo, kuriame nebūtų nieko gero. Taip ir šis kruvinas japonų žygis Chinijoje. Baisiose kančiose ir dideliame nekaltų žmonių kraujo klonyje gimsta nauja, apvienyta tauta. Sudarymas liaudies fronto, nulaužymas ragų provincijų generolams, įsteigimas centralinės valdžios autoriteto visam krašte, paleidimas iš kalėjimų politinių kalinių-komunistų, komunistų vadų įleidimas į atsakomingas valdvietes—tai žygiai, apie kuriuos dar taip nesenai negalima buvo nei sapnuoti, tai programa, už kurią senai kovojo Chinijos Komunistų Partija.

Dar ims nemažai laiko, kol tie tautinės vienybės žygiai bus pilnai baigti ir Chiniją galės vienu balsu šaukti prieš Japoniją ir vienu kumščiu jai tvoti. Bet ta diena ateina. O tai bus labai rūsti diena tai pačiai Japonijai. Pastaroji perdaug išsižiojo ir pasprings, kai tasai jos didysis kaimynas sutvarkys savo šeimyniškus reikalus ir tikrai galės suvesti sąskaitą su užsienio plėšikais.

Virto Dar Vienas Reakcinis Stulpas

Aukščiausio Teismo nario George Sutherland rezignacija pradžiugino labai daug Amerikos žmonių. Tuomi džiaugiasi ne tik komunistai, bet visi progreso ir demokratijos šalininkai. Tai buvo reakcionierius iš visų reakcionierių. Viską, ką tik naudingo, progresyvaus, gero Rooseveltas pasiūlydavo, Sutherland balsuodavo prieš ir pajėgdavo sudaryt teismo didžiumą.

Sutherland buvo sukempėjęs, nebepataisomas senis. Naujų idejų, naujo gyvenimo, naujo pasaulio jis nenorėjo suprasti ir nesuprato. Jis žinojo tiktai vieną dalyką, būtent, iš peties ginti stambiojo kapitalo reikalus ir kovoti prieš progresą. Dabar jo vieton Rooseveltas galės pasiskirti liberališką teismo narį ir teisme sudaryti savo pasekėjų daugumą.

Dvi Žmogžudės

Genevieve Owens, 17 metų, ir Ethel Strouse Sohl, 20 metų, nušovė ir apiplėšė autobuso vairuotoją Barhorst, bet telaimėjo viso labo du doleriu. Jos prisipažino prie žmogžudystės ir dabar laukia sunkios, baisios bausmės.

Abidvi jaunos žmogžudės yra aukos tos pačios socialės aplinkumos. Genevieve tėvas yra labai didelės šeimos duondavis. Jis dirba sunkiai, dirba ilgas, nežmoniškas valandas, bet nepajėgia septyniems vaikams suteikti žmonišką gyvenimą. Jis neturi laiko juos prižiūrėti ir pamokinti. Jie eina savo keliais, mokinasi gatvėje. Jaunutė Genevieve purvuose augo ir purvinų darbų dumblyne atsidūrė. Dabar įraudžiai verkia tėvas ir motina, keikia likimą. Tuo laiku, kai jų mergaitė pasipinigavimo tikslais užmušė darbininką Barhorst, tėvai gavo iš teismo įsakymą išsikraustyti iš stubos už nemokėjimą randos. Bet iš ko jie užmokės? Devynias nugaras reikia apdengti, devynius pilvus išmaitinti iš tos mizernos, dvidešimties dolerių algos.

Genevieve Owens pakliuvo pataisos namuose už "valkatystę". Ji ten susipažino su Ethel Sohl, dar jauna, gyva ir vikria, bet jau vedusia smarkuole. Pastaroji ten pakliuvo už savo vyrą, kuris buvo suareštuotas ir kaltinamas suktybėje. Jos visa apšvieta susidėjo iš lankymo judamų paveikslų, kurių dauguma liečia šaudymąsi ir kriminalystes, apiplėšimus ir vagystes. Jos tėvas yra policistas ir duktė buvo gerai prisižiūrėjusi, kaip puikiai jis moka revolveriu šaudyt. Vyras kalėjime, jai reikia pinigų, kodėl nepavartoti judžių gengsterių ir policisto tėvo metodas jų gavimui? Taip susitarta ir padaryta.

Tokių tragedijų nebus komunistinėje santvarkoje, kur tėvams nereikės su alkiu kariauti, kur vaikams nereikės augti ir mokytis purvinoje gatvėje, kur revolveriai, policistai ir gengsteriai bus visai užmiršti, kur jaunai mergšei nereikės galvoti, iš kur čia pavalgyti, kuo čia apsirengti.

Net Ant Širdies Lengviau

Dar viena labai džiugi žinia atėjo iš Ispanijos. Ją pasveikins kiekvienas, kuris trokšta Ispanijos liaudžiai gerovės ir laimėjimo šiame kare prieš fašizmą. Tai žinia, kad atsteigta vienybė Generalėje Darbininkų Unijoje, kurią buvo suskaldęs užsispyrėlis Largo Caballero. Nors darbininkų dauguma senai pasisakė už dabartinę liaudies fronto valdžią, tačiau Caballero laikėsi savo nusistatymo, nesitraukė iš unijos sekretoriaus vietos. Tai buvo labai pavojinga situacija. Kai užfrontėje reikia didžiausios vienybės, tai caballeriečiai drumstė vandenį ir silpnino liaudies karines spėkas.

Bet dabar Caballero pasitraukė iš sekretoriaus vietos ir ją užėmė Josė Rodriguez Vega, senas socialistas, bet nuoširdus liaudies fronto ir karo rėmėjas. Į unijos tarybą įeina keturi caballeriečiai, tačiau jie bus didelėje mažumoje. Praplėsta taryba vienbalsiai pasisakė už rėmimą Negrino valdžios ir karo prieš fašistus. Apie tai tuojaus buvo pranešta anarchistiniai-sindikalistinei Nacionalei Darbo Konfederacijai, kurios vadovybė irgi vienbalsiai nutarė remti Negrino valdžią ir karą.

Taigi, dabar visa Ispanijos darbininkų klasė apvienyta. Politinėj dirvoj, kaip žinoma, komunistai ir socialistai puikiai susikalba ir bendrai veikia. Pasidalinimas buvo tiktai darbo unijose.

Žinoma, liko dar grupelė trockistų, kurių didelė dalis yra gen. Franco šnipai ir bando sukurti gaisrą lojalistų teritorijoje. Tačiau ir jiems bus dabar sunkiau verstis, kai caballeriniai opozicionieriai pasidavė. Jų pasidavimas neskaniai atsilieps ir amerikiečiams socialistams, lovestoniečiams ir trockistams, nes jie visi rėmė Caballero poziciją ir smerkė liaudies valdžią, o ypatingai komunistus. Paskutiniai keli numeriai "Socialist Call" buvo užkimšti gyrimu Caballero ir niekinimu komunistų. Dabar gal ir jie pamatys šviesą ir liausis šaudę į Ispanijos liaudies valdžią nepamatuotais primetimais ir net visai nuogais išmislais.

Milžinai Lėktuvai

Pan American Airways Kompanija atsikreipė į Igor Sikorski ir Boeing Airplane Co. firmas, kad išbudavotų didelius lėktuvus skrajojimui per Atlanto vandenyną. Firmos apsiima išpildyti užsakymus. Bus budavojami šeši lėktuvai, kurių kiekvienas galės vežti po 50 keleivių, neįskaitant įgulos narių. Lėktuvai turi daryti po 200 mylių į valandą, turėti po keturis motorus, atlikti iki 5,000 mylių be sustojimo. Sakoma, kad šiais reikalais į Ameriką atvyko ir Charles A. Lindbergh iš Anglijos.

VANDUO IR SVEIKATA

Maudytis namie, pirtyje, jūroj ar kitokiam švariam vandenyj sveika ne tik iš švarumo atžvilgio. Tinkamos temperatūros vanduo tarnauja sveikatai abelnai.

EKSPRESINĖS GATVĖS

Kai kuriose skersinėse New Yorko gatvėse dabar uždrausta statyti automobilius, "parkyti." Dėl to pervažiavimas skersai miesto tomis "ekspresinėmis" gatvėmis pagreitėjo dvigubai ir trigubai.

Užprenumeruok Dienraštį "Laisvę" Savo Draugams

Viena Pamatinių Bolševikų Pasisekimo Sąlygų

V. I. Leninas

(Lenino Mirties Paminėjimui)

Veikiausia, dabar jau beveik kiekvienas mato, kad bolševikai laikėsi išlaikę valdžios ne tai kad 2½ metų, ir 2½ mėnesių be tvirčiausios, tikrai geležinės disciplinos mūsų partijoj, be visų pilniausio ir visų giliausio jos palaikymo iš pusės darbininkų klasės, t. y., iš pusės viso, kas yra joje mąstančio, doraus, atsidavusio, įtakingo, galinčio vest paskui save arba patraukt atsilikusius sluoksnius.

Proletariato diktatūra yra visų atkakliausias ir visų griežčiausias naujos klasės karas prieš galingesnį priešą, prieš buržuaziją, kurios priešinimąsi yra padidinęs dešimteriopai jos nuvertimas (nors vienoje šalyje) ir kurios galybę sudaro ne tiktai tarptautinio kapitalo jėga, jėga ir tvirtumas tarptautinių buržuazijos ryšių, bet ir įpročio jėga, smulkiosios gamybos jėga. Nes smulkios gamybos pasaulyj dar yra užsilikę, dėja, labai ir labai daug, o smulkioji gamyba gimdo kapitalizmą ir buržuaziją nuolatos, kasdien, kas valanda, gaivališkai ir masiniam maštabe. Iš visų tų priežasčių proletariato diktatūra yra reikalinga, ir buržuazijos negalima pergalėt be ilgo, atkaklaus, kuo griežčiausio karo žūt ar būt,—karo, reikalaujančio patvaros, disciplinos, tvirtumo, geležinės ir bendros valios.

Pakartoju, proletariato laimėjusios diktatūros patyrimas Rusijoj parodė vaizdžiai tiems, kas nemoka mąstyti arba kam neteko galvot apie šį klausimą, kad absoliutiška centralizacija ir visų aštriausia proletariato disciplina yra viena pamatinių sąlygų buržuazijai pergalėt.

Ant to dažnai yra sustojama. Bet toli gražu nepakankamai galvojama apie tai, ką šitai reiškia? Kokiomis sąlygomis šitai yra galima? Ar nereikia sveikinimo šauksmai Sovietų valdžios ir bolševikų adresu dažniau lydėt rimčiausiu analizu priežasčių, dėl ko bolševikai galėjo išdirbt reikalingą revoliuciniam protariatui discipliną?

Bolševizmas gyvuoja, kaip politinės minties srovė ir kaip politinė partija, iš 1903 metų. Tiktai bolševizmo istorija, apimanti visą jo gyvavimo periodą, gali patenkinamai išaiškinti, dėl ko jis galėjo išdirbti ir išlaikyt visų sunkiausiomis sąlygomis geležinę discipliną, reikalingą proletariato laimėjimui.

Ir, visų pirma, kyla klausimas: kuo remias revoliucinės proletariato partijos disciplina? Kuom ji yra patikrinama? Kuom drūtinama? Visų pirma, proletarų avangardo susipratimu ir jo atsidavimu revoliucijai, jo ištverme, pasiaukavimu, heroizmu. Antra, jo mokėjimu susirišt, susiartint, iki žinomo laipsnio, jei norint, susiliet su kuo plačiausia darbo žmonių mase, pirmučiausia, proletarine, bet taip pat ir su ne-proletarine, ne darbo žmonių mase. Trečia, teisinga politine vadovyste, kurią tas avangardas vykdo, teisinga jo politine strategija ir taktika, sąlyga, kad kuo plačiausios masės savo pačių prityrimu įsitikintų tuo teisingumu. Be tų sąlygų, disciplina revoliucinėj partijoj, iš tikrųjų galinčioj būt partija priekinės klasės, turinčios nuverst buržuaziją ir pertaisyt visą visuomenę yra neįvykdoma. Be tų sąlygų ryžimasis nustatyt disciplina neišvengiamai virsta tuštybe, fraze, laužymusi. O tų sąlygų, iš antros pusės, negali atsirast iš karto. Jos išsidirba tik ilgais vargais, sunkiu prityrimu; jas išdirbt palengvina teisinga revoliucinė teorija, kuri, savo tarpu, nėra dogma, o galutinai nusistato tik kietam sąryšyj su tikrai masinio ir tikrai revoliucinio judėjimo praktika.

Jei bolševizmas galėjo išdirbt ir pasekmingai įvykdyt 1917—1920 metais, nematytai sunkiomis sąlygomis, visų aštriausią centralizaciją ir geležinę drausmę, tai priežastis to glūdi be niekur-nieko eilėj istorinių Rusijos ypatybių.

Iš vienos pusės, bolševizmas kilo 1903 metais ant tvirčiausios marksizmo teorijos bazės (pamatų). O šitos— ir tiktai šitos — revoliucinės teorijos teisingumą prirodė ne tiktai pasaulinis viso XIX šimtmečio prityrimas, bet ir ypač prityrimas klajojimų ir svyravimų, klaidų ir nusivylimų revoliucinės minties Rusijoj. Per kokią pusę šimtmečio, maž-daug nuo 40-jų iki 90-jų metų praeito amžiaus, pažangiausia mintis Rusijoj, slėgiama nematyto, barbariško ir reakcinio carizmo, godžiai jieškojo teisingos revoliucinės teorijos, sekdama su nepaprastu atsidėjimu ir uolumu bet-kokiu ir kiekvienu Europos ir Amerikos "paskučiausiu žodžiu" toje srity. Marksizmą, kaip vienintėliai teisingą revoliucinę teoriją, Rusija **kentėte - iškentėjo** pusamže istorija nematytų kančių ir aukų, nematyto revoliucinio herojizmo, n e i š s a k o m o s energijos ir atsidavimo jieškojimams, mokymos iš gyvenimo prityrimo, nusivylimų, patikrinimo, Europos prityrimo lyginimo. Dėl carizmo verčiamos emigrantystės, revoliucinė Rusija turėjo įgijus antroj XIX šimtmečio pusėje tokią daugybę tarptautinių ryšių, tokių puikių žinių apie revoliucinio judėjimo pasaulines formas ir teorijas, kaip nei viena pasauly šalis.

Iš antros pusės, kilęs ant tos teoretinės granito bazės bolševizmas atliko penkiolik o s (1 9 0 3—1 9 1 7) metų praktinę istoriją, kuri prityrimo turtingumu neturi sau lygios pasaulyj. Nes nei vienoj šalyj per tuos penkiolika metų nebuvo peržiūrėta tiek daug prasmėj revoliucinio prityrimo, kitimo greitumo ir įvairumo visokių judėjimo formų, legalio ir nelegalio, ramaus ir audringo, slapto ir atviro, ratelninkiško ir masinio, parlamentinio ir teroristinio. Nei vienoj šalyj nebuvo sukoncentruota tokiam mažam laikotarpy tokio turtingumo formų, atamainų, kovos metodų **visų** dabarnykštės visuomenės klasių, be to kovos, kuri, dėliai šalies atsilikimo ir carizmo priespaudos sunkumo, ypač greit brendo, ypač godžiai ir pasekmingai dėjos galvon politinio Amerikos ir Europos prityrimo atitinkamą "paskučiausią žodį."

(Iš "Kudikystės 'kairumo' liga komunizme" 1920 m.).

LIETUVOS ŽINIOS

Šiaulių Patronato Draugija buvo surengusi spalių mėnesį loteriją, kurios pelną skyrė nepilnamečių nusikaltėlių globojimo ir kalinių šelpimo reikalams. Visuomenė loteriją gausiai parėmė ir draugija gavo gryno pelno 850.40 lt., už ką visiems širdingai dėkoja.

Vagia Drabužius

TELŠIAI.—Paskutinėmis dienomis tenka girdėti daug nusiskundimų, kad tai vienoje, tai kitoje vietoje pavogti apsiaustai bei kiti drabužiai. Vagiami ne tik suaugusiųjų rūbai, bet ir vaikų. Vietos policijos organai vagių stropiai ieško ir tikimasi juos greit išaiškinti.

Mieste Trūksta Vandens

ŠIAULIAI. — Kadangi šių metų ruduo buvo labai sausas, daugelyje šulinių pristigo vandens. Didesnių namų ir fabrikų savininkai kai kur gabenasi vandenį statinėmis iš Rudės upelio.

Gumos ir Kaliošų Fabriko "Inkaras" Darbininkai Nusiskundžia

KAUNAS. — Kai kuriuose fabriko skyriuose darbininkai turi dirbti dulkėse ir blogame ore. Nėra įrengta pakankamai mechaniškų vėdintuvų. Darbininkai pageidauja, kad darbo sąlygas ištirti atvyktų speciali komisija, kuri prieš kelias savaites to atlikti negalėjo dėl staigaus elektros sugedimo.

Į Lietuvą Atėjo Darbo Jieškoti ir Sušalo

KAUNAS. — Netoli Skuodo geležinkelio stoties ant geležinkelio bėgių buvo rastas su menkomis gyvybės žymėmis senukas. Jis buvo nugabentas į artimiausius namus, atgaivintas, bet netrukus jis mirė. Konstatuota, kad senukas, Juozas Jonušas, sušalo ir gavo širdies priepuolį ir dėl to mirė. Jis yra kilęs Latvijoje, turi 70 m. amžiaus. Į Lietuvą atėjo darbo jieškot. Pavargęs atsisėdo pailsėti, užsnūdo ir sušalo.

Elektros Stotis Nemoka Darbininkams už Dirbamus Viršvalandžius

KAUNAS. — Šiomis dienomis dirbantieji prie Petrašiūnų elektros stoties remonto ir turbinos statymo darbų darbininkai nusiskundė atitinkamoms įstaigoms, kad jie verčiami dirbti viršvalandžius, bet jiems už juos nemoka brangiau. Be to, jie skundžiasi, kad nėra nustatytų uždarbio normų. Prie elektros stoties remonto darbų dirba apie 30 darbininkų.

Kauno Sunk. Darbų Kalėjime tarnavo p. Švegžda. Jis tvarkė kalinių pinigus ir betvarkydamas pasisavino apie 2,000 litų. Dėl pasisavinimo daromas tardymas.

ŠYPSENOS

VARGO DAINOS

O dainos-dainelės,
o mano besotės,
Kodėl jūs neleidžiat
poetui šypsotis?
Jei šonan nukrypsta
paklydusi gaida—
Ir teismu grąsina
ir sankcijom baido.

Apgiedi, pavyzdžiui,
visuomenės ydą,
Kad štai jaunuomenės
dorovė paslydo . . .
Bet tau kai išdėsto,
išaiškina viską—
Dorovės vainikas
kaip krikštolas tviska!

Kadais apdainavom,
kad Vytautas Didis
Į Lietuvą plačią
parsikvietė žydus . . .
Bet "Idiše Štime"
išdėstė dalyką
Ir nieko iš Vytauto
žygio neliko.

Prieš pusmetį kokį
už vieną posmelį
Poniutė paleido man
tokį griausmelį,
Kad dar ir dabar
aš sutikęs tą ponią
Sušįlu, lyg būčiau
patekęs į vonią.
. . . . . .
Gerai tam Miškiniui,
ar Kuosos talentui,
Šiltažodžius gaudo,
kaip varnos ant plento;
Juos deda "Žvaigždutėn,"
spausdina į "Aidą,"
O mūzą maniškę
vis sankcijom baido.

Jul. Boks.

("Kuntaplis")

Klausimai ir Atsakymai

Štai kas man nesuprantama: "Laisvėje" ir kituose laikraščiuose dažnai rašoma, kad Sovietų Sąjungos pramonė labai paaugus, palyginus su pramone caro laikų. Betgi neslepiama ir tas faktas, kad dar nepagaminama užtektinai padengimui visų žmonių reikalavimų. Tai kur tie produktai dingsta?

L. B.

Atsakymas

Tie produktai niekur nedingsta. Juos sunaudoja Sovietų žmonės. Tas ir parodo, kad Sovietų žmonės šiandien daug geriau gyvena, negu gyvendavo caro laikais. Sovietų priešai tą faktą slepia. Aišku, kad jeigu daugiau fabrikų, daugiau produktų, ypatingai kuomet tie fabrikai ir produktai priklauso visuomenei, o ne saujelei parazitų, tai liaudies buklė daug geresnė, aukštesnė.

Nežiūrint to, vis tiek ta ir keleriopai padidėjus pramonė nespėja viskuo pilnai aprūpinti žmones. Pavyzdžiui, kiekviena šeima norėtų turėti puikų apartmentinį namą, tačiaus dar neturi. Kiekviena šeima norėtų turėti po automobilį, bet dar neturi ir tt.

Mat, kuomet žmonės kultūriniai kyla, tai kyla ir jų reikalavimai. Senos Rusijos valstietis apseidavo su vyžomis. Šiandien Sovietų kolektyvietis reikalauja čebatų. Seniau visam kaime tepareidavo gal vienas laikraštis, o šiandien kiekviena šeima nori gauti ir skaityti laikraštį. Na, o to reikalauja ne keletas desėtkų žmonių, bet 180,000,000! Seniau apie tai plačioji liaudis nė sapnuoti negalėjo.

LITERATŪRA ir MENAS

V. HUGO.

BARIKADOJ

Barikadoj, kur gatvių asfaltas krauju
aptaškytas,
Buvo vaikas drauge su kitais sulaikytas,
—Ar ir tu iš jų skaičiaus?—paklausė karys.
—Aš kovoju drauge, nesu aš bailys,—
Jiems atsakė vaikelis drąsus.—Stok eilėn
Čia prie sienos ir rengkis mirtin.—
Pasigirdo įsakymas vado žiauriųjų karių.
Pasistojo vaikelis tarp savo draugų
Ir be baimės, sau žiūri kai krinta kūnai
Komunarų, kaip moka jie mirti ramiai.
Užsimąstė . . . ir tarė atsukęs į priešus veidelį:
—Kapitone, pavelyk man mamai nunešt
laikrodėlį,
Atsisveikint su ja man daleiskie tiktai,
O paskui aš ir vėlei sugrįšiu čionai.—
—Sudrebėjai, bailiuk, kur gi tavo namai?
—Netoli mūs namai, ten prie sodo šalies;
Kad sugrįšiu atgal, duodu žodį garbės.—
—Na, tai von, niekšiuke.—Jis prapuolė umai.

Kapitonas ir kariai visi pasileido juokais.
Ir jų juokas šlykštus su dejonių garsais
Kankinių susiliejo. Bet nutilo juokai,
Kuomet vaikas sugrįžo atgal, kaip žadėjo,
Ir sušuko: Čionai aš. Susigėdo mirtis
Ir paliko, šiuokart, nesušaudytas jis.

Žaibas.

Eug. Rėza.

Knygnešys

(IŠ KALĖJIMO REPORTAŽŲ)

Kai mes pašokom rytą tik švilpuko pažadinti, buvo labai keista. Persiunčiamoj buvo daugybė naujai atvežtų, bet kąda ir kaip juos atvežė, mes nepajutom. Tarp atvežtųjų radom vieną politinį, atvežtą iš Marijampolės. Mes su juo susipažinom. Povilas Tamošiūnas, kilęs iš Ukmergės.

1929 metų vasaros naktį jis sušlapęs ir neapsakomai išvargęs brido Lietuvos laukais. Toli už kalnų ir medžių jau brėško rytmetinė zara. O Vilkaviškis dar toli, kelio dar daug. Jis stabteli, pasiilsi, rankove nubraukia prakaitą, bet kojos savaime per kelius linko, pečiai sviro žemyn. Gult kur nors ant ežios ir ilsėtis nebuvo kaip. Iki rytmečio būtinai reikėjo pasiekti miestą. Rizikuodamas pasuko į plentą ir palengva vos-ne-vos bepavilkdamas kojas žingsnis po žingsnio artėjo į Vilkaviškį.

Vos kelius kilometrus nuėjus iš užu kalno išdygo dvi žmonių figūros. Nežinia kas jos. Bet kai šūkterėjo "stok," viskas tapo aišku.

Bėgti? Vistiek pavys arba ko gero dar peršaus. Per kūną nuėjo šilta srovė ir jis pats nepajuto, kaip rankos nukėlė nuo pečių naštą ir paguldė ant plento.

—Ką neši?

Atsakymas nereikalingas. Jį suėmė ir nuvarė į žvalgybą, kur buvo pirmas klausimas:

—Iš kur gavai ir kam turėjai atiduot šitą literatūrą?

Tamošiūnas iš tada dar buvusios demokratinės Vokietijos nešė revoliucinę literatūrą. Prieš 30 metų tais pačiais miškų, pelkių ir dirvonų takais su tokiu pat atsargumu ir pasišventimu slinko žmonės maišais ir ryšuliais nešini. Jie nešė knygas, laikraščius lietuvių kalba ir lotynų raidėmis spausdintus. Ir už tai, kad tie raštai buvo lietuviški, su tokiu pat budrumu saugojo caro žandarai ir šnipai tuos knygas nešančius žmones, gaudė juos, į kalėjimus kišo, į Sibirą trėmė. Dabar tas caro žandarų pareigas atlieka lietuviškoji policija, ji gaudo, kankina ir žudo tuos, kurie gabena ir skleidžia lietuvių revoliucinę literatūrą, reikalaujančią laisvės, demokratijos ir teisės gyventi.

Vienas jau nepriklausomos Lietuvos žandaras pakišo panosėn kumštį ir tarė:

—Še pauostyk ir sakyk geruoju, žalty.

Antras kažkaip tarsi visai be pykčio užsimojo ir tvojo portfeliu per galvą.

Tamošiūno skruostai paraudo, akys kažkaip didesnės pasidarė ir iš lūpų išsprūdo:

—Jei mušatės, aš visai su jumis nekalbėsiu.

—Kalbėsi, mes mokam tokius prakalbint. Pats ne pirmas mūsų rankose esi.

Šį kartą iš lūpų ėmė sunktis kraujas. Ir kai jis su nosine norėjo nušluostyt sau veidą, iš užpakalio ant galvos užmovė jam maišą, kažkokį nuo zuperio ar sugedusių miltų, nes kvapas buvo aitrus. Ir kas dėjosi kambaryj jis nematė, jis tik dengė rankomis veidą ir nuolat norėjo atsiremti sienos, neparpulti ant grindų. Jis sukando dantis ir nerėkė.

—Rėksi, jie dar labiau muš ir sakys "nerėk."

Kiekvienas smūgis nebuvo tiek skaudus, tačiau kai kažkuo kietu trenkė į galvą jis suriko, ausyse suskambėjo, po kojomis sujudo grindys ir kas toliau buvo, jis nebeatsimena. Kai atmerkė akis, jis matė save apipiltą vandeniu gulintį ant grindų, ant kedės sėdėjo su aukšta kepure ir blizgančiomis sagomis policininkas. Jis kažkaip lyg kiek nustebęs paklausė:

—Ar nenori vandens?

—Ne!

Bet į daboklę jo vis dar nevedė. Jį vėl "tardė" naktį. Daboklėj atsipeikėjo jis tik kalinių gaivinamas. Jie kažką kalbėjo, kažko išsigandusiomis akimis klausinėjo. Bet ką? Jis prausė ausis, valė nuo priskretusio kraujo nosį, tačiau galva vis ūžė, skambėjo, o sąnarius diegte diegė.

Netrukus Tamošiūną nuteisė ir dabar atvežė į Kauną, kur jis pirmą kart pateko pas gydytoją. Apžiūrėjęs daktaras Zacharinas pataisė savo pensnę ir rūsčiai, kaip visada, pareiškė:

—Apsileidėlis esi, viena ausis jau pūliuoja, o antros trūkęs bugnelis.

Kalbėdami su Tamošiūnu mes jam visada turim garsiai rėkt. Jo ausys nuolat užkimštos vata. O kai jis įtraukęs krūtinėn oro užčiaupdavo burną ir užimdavo nosį, oras išeidavo pro ausis. Tada jam buvo jau 21 metai.

Mūsų Meno Reikalai

Draugui J. Nalivaikai rašo d. Raila iš Chicagos: "Dabar aš persikėliau gyventi į Jungtines Valstijas—Chicagon." Drg. Raila mano "pradėti veikti vaidybos srityje."

Tai sveikintinas dalykas, kad daugiau gausime talkos ir lavintų draugų. "Pasitarus su draugais, žadam organizuoti Liaudies Teatrą," toliau aiškina Raila. Draugas jau teiraujasi apie veikalus. Galima tikėtis, kad Chicagoje greitoj ateityj bus gera teatralė organizacija. Sveikiname chicagiečių pasimojimą.

* * *

Brooklyno ir Chicagos negana. Teatro organizacijos reikėtų organizuoti visuose mūsų judėjimo didesniuose centruose. Teatras yra tokia šaka mūsų kultūrinio darbo, kuri apima viską — visą gyvenimą.

Tad teatras nėra išimtis iš mūsų bendro politinio judėjimo, bet dapildymas, praturtinimas mūsų judėjimo. Šiam darbui reikia daugiau atydos, daugiau lavintų jėgų. Daugiau paramos iš kitų mūsų organizacijų.

Rytuose, kaip kad Bostone, Conn. vals., Philadelphijoj, Baltimorėj, Newarke ir kitur teatro pastovios grupės reikia organizuoti iš jaunų ir augusių draugų.

* * *

Šiuo tarpu Lietuvių Meno Sąjunga šaukiasi į mūsų broliškas organizacijas paramos. Nuo to daug kas priklausys. Išleisti gerų veikalų, vesti kultūrinį ir organizacinį darbą visai be finansų negalima.

Viena iš gerų priemonių paremti Meno Sąjungą finansiniai yra, tai pareiga kiekvienai kuopai mūsų brolių organizacijų įstoti į Meno Sąjungą ir užsimokėti $5.00 į metus. Meno Sąjungai bus parama, o organizacija taps nariu masinės-kultūrinės organizacijos.

* * *

Chicagiečiai darė žingsnį pirmyn su "dainų karnivalu." Įnešimas naujo į mūsų repertuarą —yra labai pageidaujamas. Tačiaus reikia žiūrėti, kad naują nešdami, neįneštume seną, atgyventą. Rodos, kad šiuo punktu rengėjai gavo kritikos. Kitu atveju jų programa bus sekmingesnė.

Chicagiečiam ir daugeliui mūsų menininkų reikia pastebėti: *"Eikime gyvenimo pryšakyje,* o ne užpakalyje. Menas kartais gyvenimą net pralenkia. Tad būtinai reikia menininkams sekti meno naujanybės, naujos formos, naujos idejos ir jas nešti į mūsų repertuarą. Taip mes galėsime įnešti ką nors naujo į mūsų parengimus.

* * *

Dabar daugiau ir daugiau keliama klausimas Japonijos šilkų boikoto. Kas demonstratyviai šį boikotą pradėjo? Nugi New Yorke pirmiausia demonstracijose prieš šilkines kojines pasirodė *judžių ir teatrų aktorkos.* Paskiaus pasekė ir kiti profesionalai, liberalai.

Tos ir tie menininkai, kurie pradėjo, dalyvavo patys pirmieji demonstracijoj, vadinami tik progresyviais, o mūsų judėjimas yra klasiniai sąmoningas. Tačiaus tą labai svarbų, politinį darbą pradėjo tie progresyviai, o ne mes, susipratėliai. Šis faktas labai svarbu.

Kuris bus pirmas mūsų choras paskelbime Japonijai boikoto? Ką daro mūsų kitos organizacijos?

* * *

Kam reikia veikalų, užsisakykite tik ką Lietuvių Meno Sąjungos išleistas komedijas: "Gyvieji Nabašninkai," "Pusseserė Salomėja," "Kometos Laukimas," "Vis Pamokyti" ir daugelis kitų yra jau seniau išleistų.

Veikalas "Išdykus Pati", perėjęs kritikos šerengą, bus pataisytas. Šią komediją taiso autorius, paskiaus jį ims veikalų komisija. Dabar šio veikalo Meno Sąjunga nesiuntinėja.

* * *

Lietuvių Meno Sąjungai reikalinga veikalas, "Mirtų Vainikas," labai ūmai. Reikalinga ir kiti seni veikalai, kad praplėtus veikalų sandėlį ir praturtinus mūsų repertuarą. Meno Sąjunga atsišaukia į pavienius draugus ir organizacijas, kas turite po vieną kopiją ar keletą iš senesnių veikalų, prisiųsti Meno Sąjungai, 46 *Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.*

* * *

Brooklyno Lietuvių Liaudies Teatras šį sezoną dar du veikalus ruošiasi pastatyti scenoje. "Pusseserę Salomėją" pabaigoje šio mėnesio jau galės leisti į žmones. Vėliaus bus "Mirtų Vainikas" paruošta scenai.

"Mirtų Vainiką" režisuos Jonas Kačergius, kuris yra gerai žinomas scenos veikėjas, kaipo mėgėjas ir režisierius. "Salomėją" režisuoja A. Jeskevičiūtė.

* * *

New Yorko apielinkės (apskričio) menininkai gerai ruošiasi prie sekamos konferencijos. Manoma, kad konferencijoj dalyvaus ne tik chorų skaitlingos delegacijos, bet ir mūsų brolių kuopos—LDS, ALDLD ir kitos.

Konferencija organizuojama į dvi sesijas. Joje bus brandūs raportai apie apskričio veiklą, kelios paskaitos meno klausimais ir kitko. Šioje konferencijoje bus žingeidu dalyvauti ne tik delegatams, bet ir pašaliniams klausovams. Apskričio komitetas turi, taip pat, gerai prie jos rengtis.

V. Bovinas.

Sovietinės Muzikos Kultūra

Revoliuciniai laikotarpiai visuomet būna muzikaliai tveriamaisiais laikotarpiais. Tuo laiku muzika išeina iš teatrų ir koncertinių svetainių ir susijungia su masėmis.

Liaudiškumas ir masinis pobūdis—tai žymiausios ypatybės sovietinės muzikalės kultūros. Sovietinė muzika yra organinė dalis visos sovietinės kultūros, kuri pripažinta viena iš svarbiausių faktorių abelnos liaudies apšvietos.

Šių laikų sovietinės muzikos pasisekimai yra tveriamasis rezultatas 20-metinio besivystymo. Sovietų Sąjunga šiuo laiku yra atsistojus ant gana aukšto muzikalės kultūros laipsnio.

Labai smarkiai vystosi chorų ir simfonijos muzika. Jeigu caro laikais gyvavo vos 5-6 simfonijos orkestros, tai dabar jų yra virš 50. Chorų muzika praeityj priklausė vien bažnyčioms (išskiriant 2-3 svietiškus "važiuojančius" chorus). Dabar gi gyvuoja visa eilė chorų kiekvienoj sovietinėj respublikoj.

Rusų liaudies muzika ir muzika kitų tautų, kurios gyvena Sovietų Sąjungos rubežiuose, niekados nebuvo izoliuotos viena nuo kitos. Sovietiniai kompozitoriai, naudodami savo kūriniuose Sovietų liaudies melodijas, tęsia, tiktai ant daug platesnės papėdės, tradicijas didžiųjų kompozitorių. Glinkos, Borodino, Musorgskio ir kitų kūriniuose atsispindi ukrainų, baltarusių, gruzinų, armėnų, totorių ir žydų melodijos ir melodijos desėtkų kitų tautybių. Tai faktas, kurio negalima ignoruot bestudijuojant sovietinės muzikos stilių.

Dabar keletas žodžių apie tai, kaip vystosi Sovietų muzikalė apšvieta.

Rusijoj prieš pat pasaulinį karą, t. y. 1914 m., muzikalėse mokyklose buvo priskaitoma 5-6 tūkstančiai mokinių, o dabar skaičius tokių mokinių siekia 50,000 žmonių. Jeigu dar priskaityt tuos žmones, kurie lavinasi muzikaliuose rateliuose, draugijose ir kt., tai muziką studijuojančių žmonių skaičius pasieks daug didesnės skaitlinės.

Charakteristika sovietinės muzikalės kultūros dar pasidaro aiškesnė, jeigu palyginsim ją su dabartiniu stoviu muzikalės kultūros kapitalistinėse šalyse.

Per šimtmečius Italija ir Vokietija skaitėsi pasauliniais centrais muzikalio meno. Dabar gi muzikalė kultūra tų šalių randasi giliame nupuolime. Žymiausi muzikantai arba išvyti iš Vokietijos, arba patys pabėgo. Vokietijos simfonijos orkestros, buvusios geriausios pasaulyje, — sugriautos; Vokietijos konservatorijos neteko savo geriausių profesorių. Rezultatai to aiškiai pasirodė tarptautiniuose muzikantų konkursuose Briusely ir Vienoj, kur fašistinės šalys negavo nė vienos premijos.

Tuose konkursuose pirmenybę užkariavo Sovietų muzikantai, kurių vardai nuskambėjo po visą pasaulį. Pasisekimuose Oistracho, Flielio, Zako, Goldsteino, Gilelso, Kozolupovos ir kitų nieko nebuvo nepaprasto. Tai buvo atspindis, tai buvo iškilmės naujos galingos muzikalės kultūros.

Kokia pamatinė sovietinės muzikos besivystymo tendencija? Visų pirma yra liaudiškumas ir realumas jos kalbos. Jaunieji Sovietų kompozitoriai kaip sykis ir įdeda liaudies dvasią į savo kūrinius, nors tie kūriniai būna visiškai originalūs. Štai kodėl jaunoji Sovietų muzikalė kultūra turi pasisekimo ne vien tik Sovietų Sąjungoj, bet ir užsieniuose.

V. R.

Bronislovas Vargšas

Kovo 30, 1938, sukaks jau 22-ji metai nuo mirties talentuoto dramaturgo, Bronislovo Vargšo. Nors nedėkingoji mirtis Bronislovą Vargšą išskyrė iš gyvųjų tarpo dar nei nespėjusį gerai įsidrūtinti literatiniame fronte, dar tik pusiaukelyje žmogaus amžio žygiuotės, bet velionis Vargšas davė mums gana daug, pasistatė ant savo kapo gražų, literatinį paminklą ir neliko skolingas kaip savo idėjai, taip ir proletarinio meno scenai.

Ypatoje Bronislovo Vargšo Amerikos lietuvių sceną daug ir labai daug neteko.... Nuo Br. Vargšo mirties, t.y., nuo 1916 metų, pas Amerikos lietuvius dar nepajiegė prakalti literatinio lukšto nei vienas literatas, neišrituliojo dramaturgo talento, su kokiu talentu atgulė į šaltąjį kapą Bronislovas.

Ah, tiesa. Ir mes bandėme, bandome ir, be abejonės, bandysime kurti sceniškus veikalus, laužiamės į dramos pilis ir norime užpildyti velionio Vargšo vietą, bet... Kuomet pas mus, bent kol-kas, nesiranda dramaturgo talento, tai mūsų drama, kaip Vargšui mirus paliko, taip ir tebėra **našlaitė.** Ypatingai scenos kūriniams, neturint tos brangios gamtos dovanos — **talento,** nepaisant kaip mes pasiryžtume, kiek pastangų sudėtume į kūrinį, veikalą padarome nors ir gražiu iš paviršiaus, *bet be sielos, be jausmų, šaltą ir tik scenos gražiais kostiumais aprėdytą skeletą.*

Taigi. Jeigu mes įvertiname Juliaus Janonio, Miko Petrausko, Kudirkos ir kitų literatų kūrinius, neturėtume užmiršti ir Bronislovo Vargšo kūrinių. Privalėtume surengti bent didmiesčiuose, **Vargšo atminties vakarus,** daryti iš Jo kūrinių peržvalgas ir įvertinti velionio Vargšo literatinį darbą.

Man regis, kad iš Vargšo kūrinių rūpestingai prirengto referato, iš Jo kūrinių peržvalgos, ne tik mūsų jauniejie kandidatai į dramaturgus galėtų daug pasimokinti, bet gautų didesnės energijos literatiniame darbe, kuriame darbavosi velionis Vargšas.

Senas Vincas.

Worcester, Mass.

Aido Choro parengimas Naujų Metų proga buvo labai pasekmingas. Publikos prisirinko pilna svetainė; visi smagiai šoko prie geros Bartulio orkestros.

11 val. prasidėjo **"floor show,"** kurį išpildė šokikė Kiziutė. Merginų sekstetas dainavo ir lošė labai gerai; publikai patiko.

F. Blažis solo taipgi gerai dainavo. Už tai gavo nemažai aplodismentų.

V. Tumanis ir J. Sabaliauskas prijuokino publiką su savo komiškom dainom. Kas jų Worcesteryj nežino!—Kai kada jie publiką pravirkdina, kai kada prijuokina. Jie turi tam sugabumų.

Visiem artistam pianu akompanavo Aido Choro mokytoja draugė J. Karsokienė.

Už pasekmes šio parengimo didžiausias kreditas priklauso komisijai, kuri susidėjo iš šių draugių: M. Kudarauskienės, M. Dovidoniūtės, M. Valantukevičiūtės ir J. Kielienės. Ištikrųjų sunkiai ir nuoširdžiai dirbo! Tikietų išpardavė daug išanksto; maisto pririnko tiek daug, kad ne tik užteko tam parengimui, bet dar liko tiek daug, kad sekmadienyj po pamokų iškėlė "parę" visiems choristams ir simpatikams, kurių viso dalyvavo virš 150 asmenų.

Čia norėčiau kelis žodžius tarti kas link "parės." Ji buvo labai linksma ir draugiška. Iš sykio neatrodė tokia gyva, bet kai svečiai ir choristai skaniai užsikando, tai vice-pirmininkas V. Grablauskas pranešė, kad svečiai pageidauja programos iš Aido Choro: seksteto, solisto F. Blažio ir dueto V. Tumanio ir J. Sabaliausko. Dainininkai publikos reikalavimą išpildė. Ir dar draugė Kiziūtė pašoko.

Pasibaigus programai, taip atsirado gyvumo pas visus, kad nenorėjo skirstytis iki vėlumos!

O je, draugas N. Kudarauskas pasakė trumpą, bet labai agitatyvę (už chorą) prakalbėlę. Tai buvo labai vietoj! Dar turiu primint, kad dėl šio parengimo gerai veikė ir visi choristai.

Pereitos choro pamokos buvo daug geresnės; choristai labai gerai užsilaikė. Verti pagyrimo. Tik reikia stengtis laiku į pamokas pribūti, tai bus visiems smagiau, nereikės vieniems per ilgai būt svetainėj belaukiant kitų choristų. Kooperuokim, kaip ko-operavome Naujų Metų parengime, tai mūsų choro gyvavimas bus užtikrintas! *Korespondentas.*

Nuodijosi

PAŠVITINYS. — Lapkričio 28 d. rytą pas Pašvitinio gydytoją atvežta sunkiai apsinuodijusi mergaitė, kurią, suteikus pirmąją pagalbą, greitosios pagalbos automobiliu teko išvežti į Šiaulių ligoninę. Ištyrus įvykį, paaiškėjo, kad ta mergaitė tarnavo Dausiškių kaime ir įsimylėjo į K. M. Šią vasarą ji susilaukusi kūdikio ir dėl alimentų jai teko bylinėtis su K. M. Teisme atmetus jos ieškinį ji visaip prikalbinėjo K. M., kad jis ją vestų. Lapkričio 27 nuvykusi pas savo mylimąjį K. M. pernakvojusi, o rytą paprašė K. M. parodyti Višakių griet. nugr. punktą, kame jis dirbo. Nuėjus abiem į punktą, mergaitė griebusi sieros rūkšties bonką ir įgėrusi.

Gyvybė esanti pavojuje.

Kulpmont, Pa.

ŠIS-TAS

Čia angliakasiai gana rimtai susirūpinę, nes Susquehanna kasyklų savininkai atsisakė nuo sausio 1, šių metų, mokėti Compensation — už sužeidimą kasyklose, t. y. pagal naujai patvarkytą aktą. Taigi sausio 3 d. šioje apielinkėje jau trys kasyklos sustreikavo. Jeigu kasyklų savininkai laikysis ir toliau savo nusistatymo, tai gali kilti kietųjų anglių kasėjų visuotinas streikas. Parodys ateitis.

-:- -:- -:-

Lietuvių Kliubo nariai susirinkime nutarė pasiteiraut pas Liet. Susivienijimų raštininkus, kokiomis sąlygomis kliubui galima įstoti į Susivienijimą. Tam reikalui nuskyrė komisiją, kad ji atsiklaustų Susivienijimų valdybų.

-:- -:- -:-

Kliubo raštininkas, Franas Urbonas, yra išrinktas į miesto Tarybą—councilmanu. Šiemet užėmė tarnystą. Kliubo nariai ir kiti vargingieji gyventojai pasitiki, kad F. Urbonas gins jų reikalus. Jis yra pažangus, daug dirbęs bedarbių tarybose ir abelname darbininkų judėjime. *J. K.*

Pažangesni Senatoriai prieš Mažinimą Bedarbiam Šalpų

Washington, saus. 6.—Schwellenbach ir keli kiti pažangesni senatoriai yra priešingi mažinimui lėšų bedarbiam šelpt. Reikalauja dar praplatint viešus valdiškus darbus.

PETRELIS-KUPRELIS

SENAS VINCAS

Apysaka Iš Amerikos Siratukų Gyvenimo 4

(Tąsa)

Petrelis, lig susigėdęs, suretino kąsnius, paskui atsistojo, priėjo prie Džiakio, paspaudė jo ranką ir su dėkingumu tarė: "Ačiu tau, geradėjau, už draugiškumą, prieglaudą ir tokią puikią vakarienę, kad jau ir neatmenu, kada taip skaniai ir taip sočiai buvau pavalgęs.... Ačiu.... Tau dievas gerasis atlygins už tai."

"Nebūk kvailas, po velniais!" sukeikė Džiakis ir tęsė: "Iki tu nuo to savo gerojo dievo išprašyti bent unciją duonos, tai tris kartus badu pastipsi, o ketvirtą jau nereikės stipti, nes jau tris kartus būsi pastipęs ir tavo dūšia jau ne vieną velnią pragare bus pakausčius!"

Visi gardžiai nusikvatojo, atiduodami savo viršininkui kreditą bei sutikdami su jo nusistatymu. Gi tuo tarpu Džiakis uždėjo ranką ant Petrelio peties, įdėbė savo rudas akis į Petrelio veidą ir įtikinančiai tarė:

"Jaunas kvailiuk. Įsidėmėk mano žodžius: jeigu tu pats savim nesirūpinsi ir nekariausi su savo mirtinu priešu—alkiu, o tik žliumbsi, kaip sena boba, tai nuo tavęs ir dievas ir velnias nusigrįš! Turi pasitikėt savimi, būt vikriu, kaip žaltys, kad išsivyniot iš spąstų, ir drąsiu, kaip liutas, kad nugalėt alkį ir skurdą!

"Dabar pasakyk man tu, velnio kačerga, ar tu nori būti su mumis, turėti šiokią-tokią prieglaudą ir užsiimti tokiu amatu, kokiu ir mes užsiiminėjame, ar vėl nori eiti po tiltu žliumbti, kol apjaksi, ir kalenti dantimis, kol nepadvėsi?"

Petrelis krūptelėjo ir jam prisiminus patiltę nukrėtė jį šiurpis. Paskui dėkingumo pilnomis akimis dirstelėjo Džiakiui į akis, po tam per savo akis perleidęs apie stalą sėdinčių ateities draugų veidus, nedvejojančiai tarė:

"Ir ką gi aš ten veiksiu? Ten iš manęs juokiasi netik žmonės, bet ir jūra ir pats gyvenimas . . . Jūs mane priglaudėte, pavalgydinote ir užjaučiate . . . Aš jums turiu būt dėkingas, kad priimate į savo būrį."

"Gerai," tarė Džiakis. "Dabar klausyk, kad žinotum, jog mes nieko nebijome! Nebijome nei dievo, nei velnio, nei perkūnijos, nei audros, nei žmogžudžio ir nei gyvo ar negyvo žmogaus! Bet yra du gyvūnai, kurių mes bijome ir šalinamės, kaip nuo ugnies."

"Tai kas jie tokie?" nustebęs paklausė Petrelis.

"Tai policistas ir utėlė!"

Vėl visi nusikvatojo, Petrelis užraudo, o Džiakis paklausė: "Ar daug pas tave randasi utėlių?"

Petrelis vietoj atsakymo tik pasirusėno pečiais ir pasikasė kairiąją pažastę. Džiakis patiesė kelis laikraščius ir eidamas prie kampe stovinčios šėputės patvarkė:

"Atsistok ant šių popierių, nusivilk visus savo skarmalus ir suvyniok gražiai juos į popierius. O tu, Ane, pakurk tuom kūru pečių ir pašildyk vandenio."

Tai pasakęs, išsiėmė iš šėputės plaukų kerpamą mašinėlę, skustuvą, pasidėjo ant stalo ir raitydamasis rankoves paliepė Petreliui atsisėsti. Petrelis, kuris jau stovėjo nuogas, greitai atsisėdo ant dėžės. O Džiakis, laikydamas rankoj mašinėlę ir žiūrėdamas į Petrelio apžėlusią ilgais ir susivėlusiais plaukais galvą, vėl pradėjo juokauti:

"Apžėlęs, kaip Samsonas, ir susivėlęs, kaip šuo. Einu į laižybas iš tavo prakeiktos gyvasties, kad čia netik utėlių, bet ir škurpijonų tėvynė!"

Tai pasakęs, ir vėl visai publikai nusijuokus, Džiakis pridėjo mašinėlę prie Petrelio sprando ir nuvarė ruožą iki viršugalvio. Paskui pradėjęs nuo kaktos, atvaręs iki viršugalvio ir sudūręs revą su revu, įterpė:

"Tai šitaip buvo kasamas ir suduriamas Panamos kanalas. Šitaip buvo vedamas ir suduriamas pirmutinis Suvienytų Valstijų gelžkelis nuo Atlantiko iki Pacifiko vandenynų."

Paskui pradėjo kirpti visą užpakalinį kiaušą. Ruožas platėjo, pašvaistė darėsi didesnė ir kaštoninių tirštų plaukų kuokštai ritosi per Petrelio plikus pečius ir krito ant popierio. Visi tylėjo vaikiškai šypsodamiesi ir tėmydami kerpamąjį. Džiakis nuleidęs ranką su mašinėle ir duodamas jai pasilsėti pertraukė tylą:

"Taip, vaikine. Tu bliauni, nei karvė veršio, savo tėvo ir motinos. Bet paklausk tu manęs ir visų šitų draugų, ar mes žinome, kaip atrodo tokie sutvėrimai, kuriuos tu vadini tėvu ir motina? Mūsų mylimiausia motina — tai vasara. O vargšų užtarytoja, myluotoja, bučiuotoja ir glamonėtoja, tai vasaros saulutė. Žiema tai kerštinga, žiauri ir pasiutusiai pikta pamotė. Neturi tėvo, žinok, kad kada nors pats paliksi tėvu; neturi tėvynės, būk pasaulio piliečiu; neturi pastogės, velniam tas dangus ant tavo galvos kabo? Neturi lovos, gulk ant žemės ir užsiklok migla; jei niekas tavim nesirūpina, pats privalai rūpintis; jeigu gyvenimas iš tavęs tyčiojasi, parodyk jam špygą ir liežuvį; tvarka tau keršija, tu keršyk *tvarkai!*"

Ypatingai paskutinį žodį "tvarkai" pabriežęs Džiakis vėl pradėjo savo darbą. Kada Petrelis tapo nukirptas, gyvaplaukiai nuo sprando nuskusta, galva paliko kaip arbūzas ir ausys nuo galvos atsikniojusios. Džiakis plekštelėjo plaštaka per pakaušį ir tarė:

"Na, dabar tai utėlė jau nėra tokia baisi žvėris. Nuo policisto galima pabėgti, o nuo utėlės ne. Ar tu šoksi į vandenį ar į ugnį, prakeikta utėlė neatsiliks taipgi!"

Petrelis ištikrųjų buvo purvinas, apskretęs ir priutijęs. Jo plikai nukirpta galva paliko plėtmuota kaip degla kiaulė. Jo kūnas buvo taip pat deglas, rievėtas, apaugęs gyvaplaukiais ir apkibęs pleiskanomis. Tačiau jis buvo stambių kaulų, gražiai nuaugęs, į atletą besivystąs berniokas.

Džiakis padėjęs įrankius, patraukęs ant nuolaido blekinį užėtką, prileidęs kibirą šalto vandenio, vėl patvarkė: "Ei, Ane! Žiūrėk, kad čia tuoj būtų tvarka. Pirmiausia sušluok ir sukišk į pečių tas utėles ir žiūrėk, kad nei viena iš jų nepaspruktų! Paskui sujieškosi jam drapanas. O tu, purvinas kiaule, rangykis į užėtką, mes tave turime pakrikštyti."

(Bus daugiau)

Kunigas Strazdas

(Iš kalėjimo raportažų)

Visi kalėjimai turi savo kunigus kapelionus. Jie kopyčiose už grotų laiko pamaldas, sako pamokslus, išpažinties klauso ir švenčiausią sakramentą kaliniams dalina. Nuteistiems mirti, duobę pašventina. Kaip visur taip ir čia jie eina savo pareigas. Ir kalėjimas be kunigo kažkaip atrodytų, tarsi nepilnas, neužbaigtas kalėjimas. Čia jie labai tinka.

Politiniams jie tuo geri, kad į akis nelenda. Susitikę iš netyčių kai kada "labą dieną" pasako arba dažniausia tylomis praeina. Tuo ir pasitenkina. Mūsų sąskaitos su jais visada būdavo labai aiškios. Tuo jie mums buvo geri ir mes buvom patenkinti. Tačiau, toli gražu, nevisur.

Ukmergės kalėjime 1929-30 metais sėdėjo tik vietiniai iš apylinkės surinkti bernai ir valstiečiai. Jie visi areštuoti buvo pirmą kartą ir kai kurie iš jų policijoj laikėsi negerai, išpasakojo, ką slapto ir nelegalaus žinojo. Todėl tarp kalinių santikiai nebuvo draugiški, išdavę kitus buvo boikotuojami, nepriimami į politkalinius. Iš laisvės aplankyti kaip tardomų neleisdavo, maisto neatnešdavo. Gyvenimas buvo sunkus ir liūdnas. Ir politinius dažnai ėmė užkalbint kalėjimo kapelionas kunigas Strazdas. Gražiai, mandagiai, su didele užuojauta.

—Aš žinau, jūsų įsitikinimai išplaukia iš jūsų sunkaus vargingo gyvenimo. Aš kiekvieno įsitikinimus gerbiu, o mano, kaipo kunigo, pareiga kiekvieną artimą, koks jis nebūtų, mylėti kaip save. Neatsisakykit paimt iš manęs keletą knygų ir laikraščių, vis ne taip nuobodu bus.

Politiniai jam dėkojo ir prašė geruoju pas juos nevaikščioti ir jiems nieko nenešti. Jiems pakanka to, ką administracija duoda. Jie nedrįso nemandagiai, stačiokiškai kaip kokį nedorėlį vyti iš kameros. Ir todėl kunigas Strazdas nuolat ateidavo. Jis kalbindavo tuos, kurie boikotuojami už išdavystę, klausinėdavo kriminalinių, ką politiniai tarp savęs kalbą, ką veikia, ko mokosi.

—Aš vis delto jums atnešiau. Prašom. Juk vis-vien jis laikraštis, nesvarbu kieno atneštas.—Padėjo ant stalo ir išėjo. Juk jis geras ir jo bijoti nėra ko.

Kalėjimo raštinėj dirbą kaliniai girdėdavo, kaip jis kalbėdamasis su viršininku siūlydavo, ką įzoliuoti, pasakodavo, kas daugiau išsilavinęs, gimnaziją lankęs, kam reikia daugiau į kaulus įkrėsti.

Ir pagaliau kai šitie kaimiečiai buvo teisiami, jis paprašė kariuomenės teismą leisti ir jam apie teisiamuosius šį tą paliūdyti. Nors teisiamieji remdamiesi įstatymu tam priešinosi, tačiau teismas Strazdui liūdyti leido.

—Man teko su daugeliu teisiamųjų pačiam kalbėtis ir išsiaiškinti...—Ir jis pasakojo, ką iš išdavikų girdėjo, ką iš pačių kalinių besimeilikuodamas ištraukė, o ko trūko, pats iš savo galvos pridėjo. Ir ant galo išdėstė prieš teismą, kas jo nuomone nebepataisomas komunistas ir kam galima bausmę sumažinti.

Domė Bendram Frontui

Suprasta sumaniai vartoti valgiui maisto medžiagą, kuria ne tik maitina ir pasotina kūno reikalavimus, bet sykiu suteikia ir protinį pajėgumą, ir jei dar pridėsime hygienos ir sanitarijos mokslą, tai netolimoj ateityje išaugintumėm ne atskiras vienutes (individualus) sveikas fiziniai ir protiniai, bet visos tautos narius.

Daug garbingiau ir kilniau palaikyti žmones sveikais ir veikliais, neg leisti jiems susirgti ir vėliau gydyti. O vienok gyvenime taip yra. Apie sveikus žmones nesirūpinama, kad sveikais, veikliais palaikyti, o tik susirūpinama su ligoniais—ligos parblokštais žmonėmis. Ar ne? Ir negana to, dar negalim atsigėrėti tais gydytojais, kurie išgydė susirgusį žmogų.

Mes didžiuojamės gurklius išpūtę, kad turime pasistatę ligonines pagal naujausius reikalavimus mokslo, bet mes nematom samanotų, tamsių, suskretusių bakūžių, kur vaisinasi visokiariopos rūšies užkrečiamos-limpamos ligos, ypač džiova ir trachoma. Ar ne?

Mūsų pradinės Lietuvoje mokyklos nesanitariškos, prastai įrengtos, tamsios, bet bažnyčios paauksuotos. Programe mokslinimo vaikų nėra nei vienos valandos į savaitę paskirta hygienos ir sanitarijos mokslams, bet užtai poterių ir katechizmo net ir perdaug. Su malda pradedamas mokslinimas klasėse, su malda užbaigiama. O iš vaikų galvelių byra utėlės ant sąsiuvinio ar vadovėlio knygos, ir vaikutis nubraukia ranka utėlę nuo sąsiuvinio ir toliau rašo uždavinį. Gražu! Ar ne? To mes nematom!

Vasario 16 d. 1938 metais visi lietuvių tautos nariai iškilmingai minės 20-metines savystovio nepriklausomo valstybinio gyvenimo.

Užklauskime savęs: ar toli nužygiavom darnesnėn ateitin? Gruodžio 17 d., 1937 metais sukako lygiai vienuolika metų, kaip pakeltu obalsiu *"Lietuva lietuviams!"* vienam žmogui buvo pavesta likimas Lietuvos valstybės. Kokia gi išdava po vienuolikos metų diktatoriško valdymo?—Kalėjimai sausakimšai prikimšti politiniais kaliniais; ligoninėse pasidaugino ligonių; lytiškos ligos giliai įleidę šaknis ne tik miestuose, miesteliuose, bet ir kaimuose; silpnaprotystė padaugėjo; trachoma ir džiova daugiau praplito. Bet už tai atsirado trigubai daugiau kunigų ir ponų! Ar ne?

Man nesuprantama pakanta Amerikos lietuvių, akivaizdoje šios išdavos! *Ar ne per ilgai mes tylim?* Rods Amerikos Lietuvių Kongreso įgaliotas Vykdomasis Komitetas šiek tiek kruta, juda, bet toli gražų manęs tas nepatenkina. Teisybė, renkam 100,-000 parašų, kad tuom pareikšti savo nepasitenkinimą dabartiniam Lietuvos rėžimui. Vienur kitur išnešama protesto rezoliucija, reikalaujant įvedimo civilės metrikacijos, atskyrimo bažnyčios nuo valstybės, mokyklos nuo bažnyčios. Tuom ir pasitenkiname.

Įvyko Chicagoje "Bendro Fronto" konferencija, kurią vadovauja Vykdomasis Komitetas. Manau, kad šioji konferencija giliau pasvarstė dabartinį rėžimą Lietuvoje ir nustatė gaires tolimesnės veikmės Amerikos lietuvių link tėvynės Lietuvos.

Laukiu konferencijos nurodymų.

Dr. A. L. Graičūnas.

Hong Kong, grd. 30.—Japonų lėktuvai bombomis nužudė 35 chinus, bombarduodami didmiestį Kantoną.

GARSINKITĖS SAVO BIZNĮ DIENRASTYJ "LAISVĖJE"

VIDURIŲ UŽKIETĖJIMAS yra priežastis tavo ligų. Kad prašalinti ir išvengti ligas, tai parsitraukite ir vartokite Thomsono NATURAL-LAX-HERB TEA, kuri sutaisyta iš 12-kos Naturalių, medžių ir žolių ŠAKNŲ, ŽIEVIŲ, LAPŲ, ŽIEDŲ, GRŪDŲ, kas išvalys ir sutvarkys pajrusius vidurius. Medicinos ir Naturopathy'os gydytojai savo pacijentams pataria nuo vidurių užkietėjimo vartoti NATURAL-LAX-HERB TEA. NATURAL-LAX-HERB TEA turi savyje Vitaminų, Mineralių Druskų, kas būtinai yra reikalinga žmogaus kūnui. N. L. H. T. pakelis kainuoja tik 50c. Tuojaus prisiųskite $1.00, bei daugiaus, MONEY ORDER, o mes jums per paštą prisųsime NATURAL-LAX-HERB TEA.

Rašykte šiaip:

JOHN W. THOMSON
1375 E. 18 St., Brooklyn, N. Y.
REIKALINGA AGENTŲ

ELIZABETH, N. J.

Nusišovė Ch. Chalkonis

Sausio 6 d., 8:50 ryte, 32 kalibro revolveriu nusišovė Charles Chalkonis, paleisdamas kulką sau į galvą. Charles Chalkonis—visoj apielinkėj plačiai žinomas kriaučius.

Sulyg laikraščių padavimu, C. Chalkonis buvo smarkiai įsigėręs, nes jo kambariuose surasta sulaužyta kedė.

Policija negali išaiškinti vieno dalyko, būtent: jo galvoj surasta viena kulka, o šalyj jo rastas gulintis penkių kulkų revolveris buvo tuščias.

Tragedija įvyko maž-daug sekamai. Velionio šeimininkė Mrs. Colcord smarkiai rėkdama bėgo į "front porch," o Ch. Chalkonis tuomi laiku išbėgo per užpakalines duris į kiemą, paleisdamas sau kulką į galvą.

Ch. Chalkonis turėjo 50 metų amžiaus ir gyveno pas Mr. ir Mrs. Melvin V. Colcord, po No. 1068 St. George Ave., Rahway, N. J. *"L." Reporteris.*

Telefonas: Humboldt 2-7964

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS

530 Summer Ave., arti Chester Ave.
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2—4 ir 6—8.
Nėra valandų sekmadieniais.

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKA

Čia randasi lietuviška aptieka, kurioje galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kitur dabartiniu laiku.

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS CAMPAU AVE., DETROIT, MICH.

NAUJOJE VIETOJE

NAUJOJ VIETOJ KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS.

Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui. Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apielinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiam ir į kitus miestus.

Tel. Evergreen 7-8538 Sav. V. LUKOŠEVIČIUS

"LAISVĖS" BAZARAS

BUS DIDELĖJE SALĖJE

Ideal Ballroom

Knickerbocker Avenue, ir kampas Flushing Avenue, Brookyn, N. Y.

• • •

Puikus steičius, salėje telpa apie 2,000 žmonių

• • •

BAZARAS BUS

11, 12 ir 13
Vasario-February

•

Kiekvieną vakarą bus puiki dailės programa, gera orkestra šokiams.

• • •

Laukiame Bazarui Dovanų!

Anglies Dulkės

Drausmės Prieš Kompensaciją

Kietųjų anglių kompanijos nors jau senai išleido pareiškimus atsisakydamos mokėti mainieriams kompensaciją nuo sausio 1 d., bet tas atsisakymas joms nebuvo tikra garantija, kad nereikės mokėti. Kad atsistoti ant drūto ledo, jos pasiskubino į pavietų teismus su reikalavimu drausmių prieš kompensacijos įstatymus. Sykiu su kietųjų anglių baronais veikia ir minkštųjų baronai. Iki šiol jau užšriūbuota kelių pavietų teismai prieš įstatymą. Dalykas jau aukščiausiame valstijos (Penna.) teisme, Philadelphijoj.

Nors tokios teigiamosios žinios yra dar mainieriams, kad išduodami drausmes teisėjai prieš įstatymus pasiėmė rezervacijų, kad kompanijos turi užsibonsuoti, ir jeigu aukščiausias teismas ras įstatymus konstitucionaliais, kad kompanijos užsimokėtų darbininkams nuoskriaudas. Prie to, kompanijoms pažymėta, kad būtinai laikytųsi senųjų įstatymų.

Tuo pačiu sykiu kietųjų anglių trijų distriktų UMWA vadai konferuoja ir mykčioja. Pusiau lūpų tepasako, kad mainieriai tegul nedirba po tomis kompanijomis, kurios atsisako mokėti apdraudą.

Dar nors tiek bus laimėta mainieriams, jeigu aukščiausias teismas ir atras naujus įstatymus (geriau sakant, pataisymus prie įstatymų) neteisiais, tai vis vien kompanijos turės pildyti senus įstatymus ir tuomi mainieriai neliks visai be apdraudos darbe.

Jieškoma Mainieriams Algų

Pora mėnesių atgal, Wilkes-Barre apielinkėj, Swoyersvillėj, "subankrūtavo" Wyoming Valley Collieries kompanija paleisdama iš darbo apie 1,400 darbininkų ir neišmokėdama algų. Tos kompanijos reikalai dabar federalės valdžios rankose, Scranton, Pa. Algų mainieriams neišmokėta apie $100,000. Algų atgavimu rūpinasi UMWA 1-mas distriktas su advokatu Ray Livingston galvinyj.

Ši kompanija "subankrutavusi" todėl, kad New Yorke anglis parduodama už "mažiau" negu atsieina iškasimas.

UMWA Naujame Ofise

Kaip žinoma, iki šiol šios unijos ofisai radosi Tower Buildinge, Washington, D. C., ir reikėjo mokėti nuomą. Namai ofisams, kaip visada buvo kalbama, buvo netikę tokiai įstaigai. Dabar nupirkta už $275,000 buvęs University Club namas, perbudavotas ir čia veiks visa UMWA aukštoji valdyba pilnoje laisvėje ir erdvėje, visokiuose patogumuose.

Pintrašas kol kas nepaskelbtas. Bet iškaba legendariai ir išdidžiai jau kabo, atžymėdama vardą angliakasių unijos.

Skaitytojams Dovana

Sąryšyj su tuo, kad Wilkes-Barre mieste nesenai buvęs spaustuvninkų streikas aplaužė ragus šio miesto trijų kapitalistinių dienraščių firmų, tai šios firmos sumanė atsigriebti materialiai, ką pralaimėjo streiko laiku prieš darbininkus. Dabar jos paskelbė, kad su sausio 1 d. skaitytojai gauna šiokį "presentą": vietoj 50c mėnesinės prenumeratos bus kolektuojama po 15c savaitėje. Reiškia, tos firmos nepralaimėjo, nes jos išlaidas suvertė skaitytojams. Ta dovana paliečia ir mainierius.

Žinoma, skaitytojai neorganizuoti. Todėl nauja prenumeratos kaina bus priimta be pasipriešinimo.

Kriminalistai Nori Amnestijos

Penna valstijoje laiks nuo laiko susirenka 'board of pardons', kuris svarsto kalinių amnestiją. Žinoma, kurie šioj valstijoj tarnauja katorgose, yra kriminalistai. Daugelyj atsitikimų daugelį jų paleidžia, bausmę panaikina. Šiuo tarpu susimylėjimo reikalaujančių tarpe randasi ir Ralph Milissari, užmušėjas Peter Reilly ir Alex Campbell, 10 metų atgal, Pittstone. Dėl "tulų priežasčių" jo aplikacija dėl laisvės dar atidėta šiuo tarpu. Nors jis nuteistas visam amžiui kalėti, bet jis gali tikėtis laisvės, nes tokių buržuaziniai teismai pasigaili.

Nekaip jaustųsi Peter Reilly ir Alex Campbell draugai, kurie juodu mylėjo, kad jų šovėjas būtų liuosas.

Požeminis.

Los Angeles, Calif.

Pas mus per Naujus Metus esti didelės iškilmės. Mat čia kas metai įvyksta didelė kvietkų paroda.

Didžiausius flotus išdaro iš rožių ir kitokių kvepiančių kvietkų. Žiūrint į tuos flotus, slenkančius gatve ir matant iš žydinčių kvietkų subudavotus namus, laivus, visokius gyvūnus, paukščius ir tt.—būna labai puiku!

Miestai išleidžia po keliasdešimts tūkstančių prisirengimui prie tos parodos, tik dėl dviejų valandų pereit gatve kokias 6-7 mylias.

Visa paroda atsibūna Pasadenoj, 12 mylių iš Los Angeles.

Po parodai susirinkome pas mūsų gerus draugus. Mat čia gyvena Povilas ir Jonas Pupiai, Stasys Petrovičius.

Šiemet pažiūrėt parodos ir pasimatyt su lietuviais buvo atvažiavę buvę geri Los Angeles draugai ir veikėjai Marčiukai, Jazelskienė (buvus Savickienė) su savo nauju draugu ir geru veikėju mūsų judėjime Oregonoj F. Ulcickiu, ir iš Oaklando Gegutė su šeima.

Visi susėdę pas P. ir J. Pupius po riešučių medžiu kalbėjos apie darbininkišką veikimą ir kaip jį pagerint. Kaip smagu susitikt draugus-ges iš tolimesnių kolonijų ir pasidalint mintim, gaut patarimus, kaip geriau būtų atlikt mūsų judėjimui naudingesnį darbą!

Ant rytojaus buvo ALDLD 145 kuopos smagus susirinkimas, nes visi oregoniečiai atsilankė į susirinkimą. Po susirinkimui, pirmininkas pakvietė svečius ką nors pasakyt. Kalbėjo Ulckis, Ulckienė, Jazelskienė, Marčiukas išreikšdami savo įspūdžius, kiek jie patyrė gyvendami ant ūkio per pereitus 6 metus. Ypatingai Marčiukas pasakė gerą prakalbėlę iš tikro gyvenimo, pareikšdamas, kad būt susipratusiu žmogum, tai reikia išeit "tam tikrą kolegiją", ir tas labai daug gyvenimui pagelbsti išeiti iš visokių keblumų. Kada jis pradėjo gyvent ant ūkio, tai turėjo visokių keblumų, bet, būdamas susipratusiu žmogum, matydamas pasaulį iš abiejų pusių, tą viską pergalėjo ir liko laimėtojum.

Mum visiem klausant, net ašaras traukė iš akių, kad draugai, kaip kad Marčiukai ir kiti, gyvenimo priversti, apleido mumis, apsigyveno atskirai, kur nėra suėjimų, nėra lietuvių; bet jie neatsiliko nuo žinojimo, nuo mūsų veikimo ir po 6 metų nebuvimo. Kaip progą gavo, tai atėjo ant susirinkimo ir, rodos, kad ne tik neatsiliko, bet dar pažengė pirmyn.

Taipgi patikimui Naujų Metų LDS jaunuolių kuopa turėjo maskų balių, kuris gerai nusisekė ir duos daug pelno; buvo daug žmonių ir visi sulaukė Naujų Metų linksmai.

Abelnas darbininkų gyvenimas pas mumis negerėja, bet dar vis eina prastyn. Visi, su kuom tik nepakalbėsi, tai nusigandę, kad gali būt taip prastai, kaip kad buvo 3-4 metai tam atgal.

Po ilgos ir sausos vasaros, turėjom 2 gerus lietus, kas atgaivino visą gamtą. Orai gražūs ir šilti, tai ir visi laukai sužaliavo į porą savaičių. Šiemet nepaprastai graži Californijoje žiema; taip kad būtų gegužės mėnuo—visur žaliuoja, žydi, nereikia nei kambarių šildyt, nei sunkesnių drabužių nešiot.

R-ka.

Hartford, Conn.

Iš Parengimo

Gruodžio 31 d. įvyko balius su šokiais pasitikimui Naujų Metų. Surengė Laisvės Choras. Prisirinko visokių pažvalgų publikos tiek, kad vos galėjo sutilpti svetainėj. Choras turės gražaus pelno.

Jaunuolių orkestra griežė visokius kavalkus iki 2 val. Naujų Metų ryto. Jaunimas pasitiko Naujus Metus su dainomis. Drg. B. Muleranka pasakė trumpę prakalbėlę, įnešdamas rezoliuciją, kad būti visiems organizuotais ir eit prie bendro fronto kovoj prieš fašizmą. Taipgi ragino skaityt darbininkiškus laikraščius.

Pavyzdinga Pramoga

Sausio 1 d., vakare, Laisvės Choro svetainėn susirinko choro nariai ir jo simpatikai ir turėjo gražų vakarėlį. Draugės susinešė skanių valgių. P. Kaunietis, alaus išvežiotojas, paaukavo bačkutę alaus, o minkštesnių gėrimų pasirūpino pats choras.

Buvo visokių lietuviškų žaislų.

Draugams pasitarus, turėta susirinkimas, kuriame buvo plačiai apkalbėta apie koncertą, kuris atsibus vasario 6 d.

Mokytojas ragino choristus lankyti praktikas, kurios bus net po tris sykius savaitėj. Drg. Visockis, kaipo choro mokytojas, pasakė gerą prakalbą chorų ir muzikos temoj. Baigdamas kalbėt, pridūrė, kad Hartfordo jaunuoliams esanti reikalinga stygų orkestra. Ji loštų svarbią rolę dailėje. O jis, mokytojas, aukauja visą mokinimo laiką visiems veltui. Tuojaus 9 jaunuoliai prie orkestros prisirašė. Tai, ištikrųjų, drg. Visockio pasiaukavimas didelis. Jaunuoliai niekur nesuras geresnės progos dėl savęs!

-:- -:- -:-

Man norėtųsi žinot, kur pasidėjo mūsų buvusi Laisvės Choro mokytoja B. Ramoškiūtė? Tarytum tirpte sutirpo.

Daug turėjome darbininkiškų parengimų nuo to laiko, kai mūsų mokytoja mus apleido, bet jos mūsų parengimuose nesimatė. Kodėl? *Nemunas.*

Cleveland, Ohio

Iš Kom. Partijos Parengimo

Gruodžio 31 d., baigiant senuosius ir sutinkant Naujus Metus, KP suruošė gražų vakarėlį su programa. Buvo klasikinių šokių ispanų tautos ir dvi poros negrų, kurie gana gražiai šoko. Šokiams grojo radio orkestra. Jos muzika buvo džiazinė.

Publikos buvo nedaug, o ir ta pati iš senesnės kartos. Jaunimo buvo visai mažai. Taigi džiazinė muzika didžiumai dalyvių nepatiko—perdaug amerikoniška.

Svetainė ir kiti patogumai buvo neblogi, bet užkandžiai ir gėrimai tai jau buvo per brangūs mūsų paprastai publikai. Mat, šioje svetainėje yra kliubas, per kurį tik galima pirkti alaus ir kitų gėrimų, todėl ir prisiėjo daug brangiau mokėti, negu mūsų paprasta publika išgali. Aš manau, kad ateityje mūsų draugai turėtų pasirūpinti gauti viską pigiau, tai ir pelno organizacijai būtų daugiau. *J. B.*

Worcester, Mass.

Iš ALDLD Moterų Kuopos Veikimo

Įvykęs priešmetinis susirinkimas buvo skaitlingas. Tas liūdija, kad 1938 metais darbas eis sklandžiai, žinoma, turiu mintyj, jeigu visos narės lankys kuopos susirinkimus ir aktyviai dalinsis darbais.

Išrinkta valdyba 1938 metam. Organizatorė — E. Trasikienė, finansų sekretorė — M. Petrauskienė, užrašų — M. Šiupėnienė, iždininkė — M. Kižienė, į veikiantį komitetą— B. Žolynienė, M. Šiupėnienė, D. Plokštienė ir M. Kižienė. Korespondentės rinkimas palikta sekančiam susirinkimui, kuris įvyks sausio 10 d., Lietuvių Svetainėj, 29 Endicott St.

Nutarta surengti vakarienę 16 sausio, taipgi rengtis prie margo vakarėlio.

Linkėtina naujai valdybai geriausios kloties. Darbų mes turim labai daug ir nors dalį jų galėsim nudirbti, jeigu visos kiek galint dirbsim. Tad pradėkim naujus metus su energija. Didžiausias parengimas su pradžia 1938 metų, rodos, bus komedija "Pusseserė Salomėja," prie kurios bendrai rengiasi abi kuopos.

Narė.

Nusišovė Policininkas

KAUNAS. — Gruodžio 7 d. nusišovė rezervo vyr. polic. Karpavičius.

Pasikorė

ZARASAI. — Lapkričio 29 d. 7 val. vakare, nepilnametis Vladas Katinas bekuliant pas kaimyną Selicką javus dėl kažkokių tai nesusipratimų su tėvu darbo vietoje pasikorė. Atrado jį vėliau ir atgaivinti nepasisekė.

BEER, WINE, LIQUOR

NOTICE is hereby given that License No. GB 10898 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 164 Park Pl., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MAX SCHECHTMAN
The Navarre Dairy Co.
164 Park Pl., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10986 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 132 Highlawn Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
FRIEDRICH SCHUMACKER
132 Highlawn Ave., Brooklyn, N. Y.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

WORCESTER, MASS.

Suvienytų Lietuvių Draugijų Namo (Lietuvių Svetainės) visų dalininkų metinis susirinkimas įvyks sausio 20 d., ketvirtadienio vakare, 29 Endicott St. Draugijų atstovai ir pavieniai dalininkai nepamirškite dalyvauti. Komiteto ir Direktorių ekstra susirinkimas įvyks sausio 13 d., visų kom. ir direktorių pareiga dalyvauti laiku. — S. L. D. Sekr. (6-7)

Tel. TRObridge 6330
Dr. John Repshis
(Repšys)
LIETUVIS GYDYTOJAS
278 Harvard St.,
kampas Inman St.,
arti Central Skvero,
CAMBRIDGE, MASS.
OFISO VALANDOS:
2-4 ir 7-9 vakare
Nedėliomis ir šventadieniais:
10-12 ryte

Jei Pasiskubinsit— Dar Gausit

Dvi teisingiausios lietuviškos knygos apie lyties klausimus:
PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIES DALYKUS;
Kaina $1.50.
PATARIMAI MOTERIMS APIE LYTIES DALYKUS;
Kaina $2.00.
Abi knygos parašytos paskilbusio D-ro Robinsono ir ziškiai, teisingai aprašyta vyrų ir moterų lytinio gyvenimo svarbiausi reikalai. Kiekvienas ir kiekviena tose knygose ras daug brangių ir reikalingų pamokymų, su paveikslais.
Galima pirkti abi arba bile kurią vieną
Tų knygų jau mažai turiu, todel norintieji pirkite tuojaus. Reikalavimus su pinigais adresuokite:
J. BARKUS
111-40—128th St.,
So. Ozone Park, N. Y.

"LIAUDIES BALSAS" IR APSKRIČIŲ VALDYBOM PRANEŠIMAS

New Britain, Conn.

Ateinantį mėnesį susideda keletas dalykų sykiu. Kanados draugai atsiunčia atstovą į Conn. valstiją pakalbėti apie jų laikraščio "Liaudies Balso" reikalus, o čia mūs ALDLD naujų narių vajus irgi supuola tuo pačiu sykiu, tai bus labai gerai pradėti vajus.

Paskirta sekamos dienos dėl penkių miestų dėl surengimo svečiui prakalbų ir parinkimų "L. B." prenumeratų.

Vasario mėn.
7 ir 8 dd., Bridgeport.
9 d., New Haven.
10 ir 11 dd. Waterbury.
12 visą dieną Harford.
13 d. po piet New Britaine, o vakare prakalbos Hartforde.

Kolonijų draugai turi rengti paskirtose dienose, nes, taip geriausiai išeina.

APSKRIČIŲ VALDYBOM.

ALDLD., LDS., LMS ir CP. Lietfrakcijos valdybų bendras posėdis šaukiamas 30 d. sausio, 11 val. dieną, 53 Church St., New Britaine.

Visų apskričių valdybų nariai privalo įsitėmyti šį pranešimą ir dalyvauti posėdyje. **Vikutis.** (6-7)

WORCESTER, MASS.

Veikiantis Komitetas ruošia Beano Party, sausio 11 d. Pradžia 7:30 v. v., 29 Endicott St. Kviečiame visus skaitlingai dalyvauti. — Kom. (6-8)

HARTFORD, CONN.

Sausio 8 d., Liet. Parapijos Svetainėje, A. L. U. P. Kliubas rengia didelį metinį balių. Visi žinote, kad Kliubas rūpinasi ne vien tik ligoje ir su numirusiais, bet prisideda su labdaringais darbais ir nepasilieka nuo visuomeniškų darbų. Tai yra visų lietuvių pareiga, kaip vietinių, taip ir iš apylinkės dalyvauti šiame parengime. Orkestra bus geriausia. Valgių ir gėrimų bus visokių. Įžanga tik 25c. Kviečia Reng. Kom.

GREAT NECK, N. Y.

ALDLD 72 kp. ir TDA 48 kp. bendras susirinkimas įvyks pirmadienį, 10 d. sausio, Kasmočių Svet., 8 val. vak. Tai bus metinis susirinkimas, už tai svarbu, kad abiejų organizacijų nariai visi dalyvauti, nes ALDLD nariai gaus naują knygą "Kelias į Gyvenimą." Taipgi bus renkama naujos kuopų valdybos ir bus išduodami metiniai raportai iš mūsų veiklos. — Org. F. K. ir F. L. (6-7)

HARTFORD, CONN.

ALDLD 68 kp. metinis susirinkimas įvyks sausio 10-tą, 7:30 val. vakare, Laisvės Choro Svet., 57 Park St. Prašome visų narių dalyvauti susirinkime, nes turėsime daug svarbių dalykų aptarti, bus raportas praeitų metų, ką mes nuveikėm ir ką turėsime veikti šiais metais. Taipgi pradėsime užsimokėti duokles. Atsiveskite ir naujų narių įrašyti į kuopą. (5-6)

EASTON, PA.

ALDLD 13 kp. susirinkimas įvyks 9 d. sausio, Easton Baking Co. Svet. Pradžia 2-rą val. po pietų. Visi draugai būkite ir naujų atsiveskite. — Sekr. (5-6)

PITTSBURGH, PA.

LDS 145 kp. rengia vakarienę su pamarginimais ir šokiais. Įvyks 20 d. vasario (Feb.), L. M. D. Svet., 142 Orr St. Pradžia 4-tą val. po pietų. Vakarienė bus duodama lygiai kaip 6 val. vakare. Visos kitos Draugijos malonėkite minėtą dieną nieko nerengti. Kviečiame visus dalyvauti šioje vakarienėje ir kartu linksmai laiką praleisti. (5-6)

LIGOS CHRONIŠKOS GYDOMOS
Patenkinančios ir Greitos Pasėkos
KRAUJO, ODOS ir NERVŲ Ligos, BENDRAS SILPNUMAS, ĮSISENĖJĘ SKAUDULIAI, SKILVIO Nesveikumai, HEMORROIDAI bei kitos MĖŠLAŽARNĖS Ligos yra Gydomos, NOSIES, GERKLĖS, PLAUČIŲ, KVĖPAVIMO Dūdų Ligos, INKSTŲ ir PŪSLĖS Nesveikumai, ir kitos Staigios ir Chroniškos Ligos VYRŲ IR MOTERŲ GYDOMOS, o jeigu turite kokį nesveikumą, kurio nesuprantate, pasiklauskite manęs su pasitikėjimu, ir jūsų liga bus jums išaiškinta.
X-SPINDULIAI IR KRAUJO TYRIMAI
NEBRANGUS ATLYGINIMAS—SĄLYGOS JUM PRIEINAMOS
(Ištyrimas Veltui ir Slaptas)
DR. ZINS
Įsisteibęs per 25 metus.
110 East 16th St., N. Y.
Tarp 4th Avenue ir Irving Place
9 A. M. iki 8 P. M., o Sekmadienį 9 A. M. iki 3 P. M.

VARPO KEPTUVĖ

36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.

Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi.

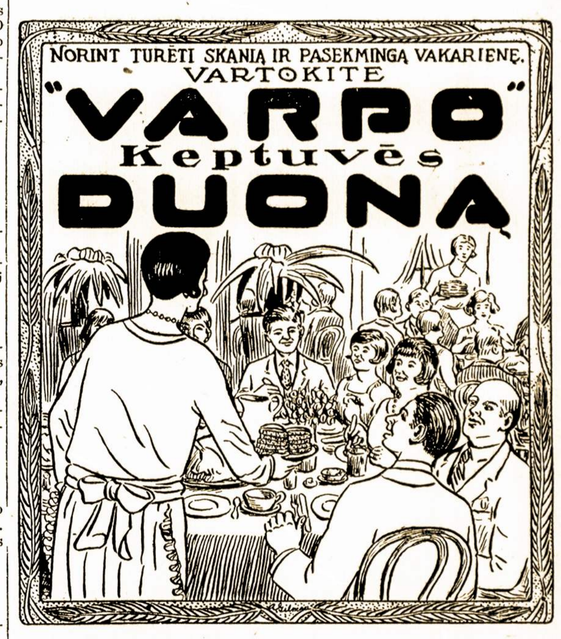

Rūgšti ruginė, sardi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų: Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake. Stollen, Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Siunčiame duonų per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato.
Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.

Varpas Bakery, 36-42 Stagg Street, Brooklyn, N. Y.

Notary Public Tel. Stagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai

Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą

Valgykite Medų

"Laisvė" vėl gavo daug medaus, kuriuom aprūpins Brooklyną ir apylinkę orui atvėstant.

Valgykite Medų Vietoj Cukraus
Sako Dr. J. J. Kaškiaučius

Orui atvėstant greit galima pagauti šaltį, o apsirgus slogom arbata su lemenu ir medum palengvina pergalėti šaltį

Kaina 65c už Kvortą
LIEPŲ ŽIEDŲ 75c KVORTA

Tuojau kreipkitės į "Laisvės" ofisą ir apsirūpinkite su medum.

LIETUVIŲ KŪRO KOMPANIJA

Įdedame Master-Kraft Oil Burners į Jūsų Seną Ar Naują Šildytuvą (Steam Boiler)

Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandenio sistemą. Maloniai suteikiame aprokavimus be jokio mokesčio.

TRU-EMBER FUEL CO., INC.
485 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

New Yorko Apielinkės Žinios

Surado "Robinsonų" Pasų Tūzą

Galų gale susirado ir misteriškasis "Mr. D." ir "Mr. Epstein," kuris figūravęs, kaipo No. 1 asmuo išgavime "Robinsonams" pasportų. Juomi yra Aaron Sharfin, 27 metų, dirbąs Egipto konsulato raštinėj. Jisai kvostas valstybės departmento agentų per 20 valandų, bet gynėsi nieko nežinąs. Kvotimas tęsiamas.

Sąryšyje su tolimesniais kvotimais įveltų asmenų ir tyrinėjimu viso dalyko, iškelta aikštėn, kad ir pabėgusių į užrubežį nuo atsakomybės prieš valdžią raketierių Louis (Lepke) Buchalterio ir Jacob (Gurrah) Shapiro pasai atėjo tais pačiais keliais ir veik tuo pačiu laiku, kaip kad "Robinsonų." Jiems pasai gauta per Marinelli'o ofisą ir tie pasai taip pat praleista be klausimų. Įmatoma, kad užpakalyje to viso stovi didelis Tammanės šulas, bet kol kas neįvardijama.

Kvočiant ir tyrinėjant Sharfino ryšius su pasų šmugeliu, pasirodė, kad jisai ir Harry Zuckerman buvę draugai per eilę metų ir kad Zuckermanas tik bandė Sharfiną paslėpti, sakydamas, kad jis jį žinąs tik iš matymo. Tačiau neatlaidus kvotimas privertė Zuckermaną "surasti" tą vadinamąjį "Mr. Epstein."

Puiki ir Pigi Ekskursija Į Niagara Falls Bus Lincoln'o Dieną

Įvairių tautų Bendro Fronto organizacijos, tame skaičiuje ir lietuvių, rengia puikią ekskursiją į Niagara Falls. Ji sutaikoma su tenai įvyksiančia milžiniška priešfašistine konferencija 11 ir 12 vasario, šių metų. Jau padaryta sutartis su Erie gelžkelių kompanija, paimti specialiai traukiniai, vaizdingų vietų apžiūrėjimui busa, viešbučiai ir visa, kas reikalinga. Visa tai bus galima pasinaudoti žemiausiomis kainomis, kokios kada yra buvusios ekskursijų istorijoj.

Niagara Falls Žiemos Metu

Niagara Falls žiemos metu turi neperviršijamos grožės sceneriją. Vakarą elektros lempomis apšviestas vandenpuolis suteikia vaizdą, kurį kiekvienas turėtų pamatyt. Ir tam auksinė proga bus su šia ekskursija.

Tarp konferencijos sesijų busai nuveš grupes dalyvių į žymiąsias vietas: Peace Bridge, Old Fort, Rapids, Horseshoe Falls ir parkus. Ekskursantai bus apgyvendinti gražiajame Cataract Viešbutyje.

Ekskursijos ir Konferencijos Programa

Penktadienį, vasario 11, 8:30 vakaro, ekskursantai susirinks Erie stotyje, Jersey City. Specialis traukinys su geriausiai vėdinamais vagonais, kurių kiekviename telpa 40 keleivių, nuveš ekskursantus į Buffalo šeštadienio rytą, 12 vasario. Ten ekskursantai bus nuvesti viešbutin pasilsiui ir pusryčiaut. Po to, busais apvežios ir parodys matytinas vietas. Tada nuveš į Niagara Falls, kur bus bendri pietūs Cataract Viešbutyje. Vakarop bus konferencija, baigiama su demonstracija didžiajame viešbučio salione, kur kalbės nacionaliai paskilbę priešfašistiniai kalbėtojai. Konferencijos ir demonstracijos paveikslams, taipgi rezoliucijoms tikimasi gaut amerikoniškoje ir kitakalbinėje spaudoje žymią vietą.

Anksti sekamą rytą ekskursantai vėl bus susodinti į specialius traukinius ir pasieks New Yorką prieš pietus sekmadienį. Tas duos progą pasilsėti sekamos savaitės darbui.

Visos ekskursijos išlaidos, įskaitant vaizdų pamatymo ekskursijas, viešbutį ir valgius, kainuos tik $13.95, mažiau nei trečią dalį to, kiek kainuotų važiuojant atskirai. Tai pigiausia kaina ekskursijų istorijoj. Dar reikia paminėti, kad traukiniuose nebus kitų keleivių apart šios ekskursijos dalyvių.

Tikietų šiai ekskursijai negausite niekur kitur, kaip tik savo organizacijoj ir "Laisvės" raštinėj. Tuojau apie tai susitarkite "Laisvės" raštinėj. Važiuoti gali grupės, organizacijų delegatai ir atskiri "Laisvės" skaitytojai. Tikietus reikia užsisakyti iš anksto, nes gelžkelis, viešbutis ir busai turi būti užsakyti kiekvienam prieš pasijudinimą iš namų.

Pašovė Kitą Policistą

Ketvirtadienio vakarą Pelham Bay krūmuose pašautas policistas Anthony Tornatore, kuris su kitais medžiojo policisto Lynch žudeiką. Jie buvę apsupę žudeiką netoli Young ir Astor Avenues, bet jis ir vėl paspruko, prasiskindamas sau kelią pašovimu Tornatorė's.

Policistas Lynch buvo nušautas prie savo namų, 3250 Fenton Ave., Bronxe, pereito gruodžio 7 dieną, bet žudeikos nepagavo. Ketvirtadienio vakarą Mrs. Croll, kuri gyvena pačiame pamiškyje, pastebėjus panašų Lynch žudeikai vyrą slepiantis krūmuose, pasaukė policiją, kurios bandymai pagaut žudeiką baigėsi policisto Tornatore pašovimu.

Iš Jurginės Draugijos Susirinkimo

Trečiadienį, 5 sausio, įvyko Šv. Jurgio Draugijos metinis susirinkimas Liet. A. Pil. Kliube. Paprastai, metiniuose susirinkimuose būna nustatyta draugijos vidujinė tvarka, tad ir šiame įvesta kai kurie nauji dalykai, taipgi padaryta pakaitų.

Išrinkta komisija surengimui metinio baliaus, kuris įvyks vasario 26-tą, šių metų. Nutarta mokėti po 25c pomirtinės mirus nario žmonai. Iki šiol dėl moterų mirties jokios mokesties nebuvo.

Nutarta nepirkti mišių; tarimas perėjo 54 balsais prieš 44. Taipgi tarimas nesikišt į politiką padaryta 55 balsais prieš 24.

Peiktina, kad nariai nelanko susirinkimų. Jurginė draugija yra didelė, turi apie 900 narių, tačiau susirinkime dalyvavo tik apie 200, kuomet susirinkimas buvo svarbus, metinis, po kurio nariai dar ir pavaišinami. Draugija turi įvedus paprotį apvaikščioti metinį susirinkimą su bačkute alaus.

Jurgis.

Reikia Mandagumo

Daugelio nelaimių mūsų gatvėse ir ant kelių galėtų būt išvengta paprastu mašinų vairuotojų mandagumu. Vienas nenori palaukt savo eilės, ar praleist kitą bei kokiu kitu būdu pagerbt kitų teises. Saugumo dėlei, vairuotojai turi prisilaikyt mandagumo pėstininkams ir kitiems vairuotojams.

Mandagumas atsimoka sumažinimu nelaimių ir padarymu kiekvieno išvažiavimo saugiu ir smagiu.

Trafiko Stotis "K."

Radio Telefonas Tarp N. Yorko-Maskvos

Šiomis dienomis daroma bandymai tiesioginiam susisiekimui New Yorko su Maskva radio telefonu. Pirmas pasikalbėjimas bandyta iš centralio telegrafo ofiso Maskvoje. Girdėta gana gerai. Techniški bandymai tęsiami.

Rytoj Ateivių Gynimo Konferencija

Kiekvienai ateivių draugijai, kliubui bei kuopai yra ypatingai svarbu turėti savo atstovus Ateivių Gynimo Komiteto antroj metinėj konferencijoj, kuri įvyks rytoj, 9 d. sausio, Hotel Pennsylvania, 7th Avenue ir 33rd St., New Yorke. Įėjimas iš 7th Ave. Įėję vidun, pasidairykite lentos, ant kurios bus pažymėta konferencijos salė. Konferencija prasidės 2 val. po pietų.

Kur nėra išrinkti delegatai, valdybos turėtų pasirūpinti dalyvauti ir sekamame susirinkime suteikti savo draugijos nariams tas svarbias informacijas, kurias gausite konferencijoj.

Jeskevičių Išveš Anksti Šeštadienio Rytą

Jurgio Jeskevičiaus kūnas bus išvežtas palaidojimui į Mahanoy City, Pa., anksti šeštadienio rytą, apie 7 valandą, sausio 8-tą dieną. Pašarvotas graboriaus Garšvos įstaigoj, 231 Bedford Ave., Brooklyne.

Velionį palydės į Mahanoy City visa šeimyna, dukterys, Elena ir Amelia, sūnus Juozas ir marti Aldona, taipgi Juozas Pajauskas, jų pusbrolis. Sykiu vyksta jūjų artima draugė ir kaiminka Helen Kaunaitė-Zablackienė, kurios tėveliai tebegyvena Mahanoy City ir padeda prirengti velionio pasitikimą.

Rep.

Parduos Kapą, Kad Pratęst Gyvybę

Brooklyno Aukščiausiam Teisme iškilo savotiškai keistas dalykas. Henry Schneider, 1924 metais, savo mirusiam sūnui įsteigė puikų mauzolėjų, užmokėdamas už jį $14,000. Tuomet Schneideris buvo turtingas ir puikus kapas atrodė labai svarbiu dalyku. Vėliau Schneiderio turtus nusinešė depresija ir dabar jisai norėtų brangų sūnaus kapą pakeist į $5,500, kad tais pinigais palaikyt savo gyvastį.

DĖKINGI SVEČIAM

Naujų Metų vakarą Petro Lisausko anglių kompanija surengė savo kostumeriams "parę" Lietuvių Amerikos Piliečių Kliube, Maspethe. Publikos atsilankė apie 200 ir visi smagiai laiką praleido užkandžiaudami ir išsigerdami. Buvo muzika, šokiai ir dainelių. Petras Lisauskas ir anglių kompanija atsilankiusiems širdingai dėkuoja ir linki gerų metų.

Petras Lisauskas.

"BUS FAŠIZMO KAPAIS"

Pirmadienį sugrįžęs iš Ispanijos kapitonas Hans Amlie, brolis pagarsėjusio pregresyvio kongresmano Amlie iš Wisconsino, pasakė:

"Taip, Teruel yra patsai sprendžiamasis mūšis Ispanijos kare, ir jį lojalistai laimės. Teruel dar bus Franco vilčių ir Ispanijos fašizmo kapais."

Jis sako, kad jei lojalistai ir pralaimėtų Teruelį tas jiems "būtų sudavimu, bet ne mirtinu smūgiu."

Hugo Volta, 18 metų, 1113 Avenue X, išvirto iš savo valties Sheepshead įlankoj. Jį pastebėjo, už krašto valties besilaikantį, susiedijos gyventojas Anderson ir išgelbėjo, tačiau Voltos gyvybė esanti pavojuje nu peršalimo.

"Gaukite "Laisvei" Naujų Skaitytojų.

Mirė Elektros Kedėj

Ketvirtadienio vakarą elektros kedėj, Sing Sing kalėjime, mirė lytinis išsigimėlis Salvatore Ossido, 27 metų, kuris nužudė 9 metų mergaitę Einer Sporrer kovo 19-tą, pereitų metų. Jis žudystę papildė savo barbernėj, 293 Irving Ave., Brooklyne. Ossido iki paskutinės dienos tikėjosi, kad kaip nors išsisuksiąs nuo mirties.

Mirties kamerose tebelaukia savo eilės dar du kūdikių žudeikos, Lawrence Marks ir Samuel Elmore.

Motina Svarbiau Turto

Bankieriaus Burr su žmona perskyrų byloje N. Y. teisėjas McLaughlin pavedė 5 metų sūnelio auklėjimą motinai, sakydamas, kad pinigai nepavaduoja motinos globos. Burr, bandyme gaut vaiką, skundė, kad Mrs. Burr permažai teturi pinigų ir išeina su vyrais iki vėlumos.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau Johanos Paulikaitės. Ji gyveno Philadelphijoj 1916 m., o vėliau rodos apsigyveno New Yorke. Prašau atsiliepti, arba jei kas žinote prašau pranešti. A. V. 8448 — 89th St., Woodhaven, N. Y. (6-8)

Pajieškau brolio Kazimiero Makaravičiaus. Prašau atsišaukti. Jei kas jį žino, prašau man pranešti, būsiu dėkingas. Adomas Makaravičius, 101 Central St., Milford, Mass. (6-7)

Pajieškau darbo ant ūkės, pusėtinai gerai esu patyręs apie visokius ūkės darbus per 15 metų. Moku augint kalafijonus, broselsprauts (mažus kopūstus) ir karves melžt. Paskutiniu laiku, per 5 vasaras dirbau pas gerą sodininką, gerai patyriau kaip reikia pasodint vaismedžius ir juos prižiūrėt nuo visokių vabalų. Amžiaus esu 45 m. Kam reikia ant ūkės darbininko prašau atsišaukti pažymėtu antrašu ir kiek algos mokėsite. Louis Šilabaitis, RFD 3, Putnam, Conn. (4-6)

Pajieškau Petro Poškos (Pascoe), jis vadinasi keliom pravardėm. Yra vidutinio ūgio, stambaus sudėjimo, plikas, raudono veido. Ant vienos rankos pritrauktas pirštas ir yra barzdaskutys. Biskutį švebeldžioja. Kas praneš apie jį gaus $5.00 dovanų. Prašome pranešti "Laisvės" raštinei, 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (4-6)

SUSIRINKIMAI

C. BROOKLYN, N. Y.

ALDLD 24 kp. susirinkimas įvyks pirmadienį, 10 d. sausio, pas drg. J. Bartašių, 267 Front St., 8 val. vak. Malonėkite visi nariai laiku dalyvauti. — Sekr. (6-7)

BROOKLYN, N. Y.

Workers Alliance rusų skyrius No. 60 šaukia susirinkmą 10 d. sausio, 8 val. vakare. Ant dienotvarkio yra rinkimas naujos valdybos, taipgi bus klausimas pikietavimo prie Relief Bureau Greenpoint. Visi draugai malonėkite dalyvauti šiame susirinkime. Susirinkimas įvyks 28 Graham Ave., Brooklyn, N. Y. — Org. M. Unifaciev. (5-6)

Tel. Virginia 7-4499
Barry P. Shalins
(ŠALINSKAS)
LIETUVIS GRABORIUS
Suteikiam Garbingas Laidotuves nepaisant kaštų.
Turim puikiai įtaisytą Koplyčią ir salę del po šermenų pietų.
Teikiam nemokamai vėliausios mados automobilius.
84-02 JAMAICA AVE.
Prieš Forest Parkway
WOODHAVEN, L. I., N. Y.

LIETUVIŲ GIMNASTIKŲ KLIUBAS
Šeštadienį, 8 January
Šis Kliubas rengia
HOT DOG PARĘ
Prasidės 9-tą val. vakare
Bus lietuviška ir amerikoniška muzika. Parė bus kliubo name
168 Marcy Ave.,
Brooklyn, N. Y.
Kviečiame visus ir visas—
KLIUBAS.

Telephone: EVergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
Laidotuvių Direktorius
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

BROOKLYN LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salės del Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiai įtaisymais. Keturios bolių alleys.
KAINOS PRIEINAMOS
949-959 Willoughby Ave.
Tel.: STagg 8847

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
50 Court Street
Tel. Triangle 5-3621
Brooklyn, N. Y.
168 Grand Street
Tel. Evergreen 8-7179
Brooklyn, N. Y.

Stephen Aromiskis
(Armakauskas)
Laisniuotas Graborius
NOTARY PUBLIC
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-4331

Telephone Stagg 2-4409
A. Radzevičius
GRABORIUS
(UNDERTAKER)
Veda šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą
Parsamdau automobilius vestuvėm parėm, krikštynom ir kitokiem reikalam
402 Metropolitan Ave.
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

CHARLES'
UP TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Gerai Patyrę Barberiai
Prielankus Patarnavimas
306 Union Ave.
Brooklyn, N. Y.
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

Dr. Herman Mendlowitz
33 METAI PRAKTIKOS
522 Bedford Avenue
arti Taylor St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-1312
OFISO VALANDOS
nuo 1--3 dieną ir nuo 7--8 vakare
NEDĖLIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 23rd St.

FOTOGRAFAS
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.
Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipgi atmaliavoju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St., kam. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIĖJIMAM ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai geriausių bravorų alus ir Elius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.
Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.
426 SOUTH 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties. Tel. Evergreen 7-8886

FRANK DOMIKAITIS
RESTAURACIJA
417 Lorimer St., Brooklyn, "Laisvės" Name
GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI
Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai.
Atdara Nuo Anksti Ryto iki Vėlai Vakaro
Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių, virtų ir žalių.

JOHN VALEN
321 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Aukštos Rūšies Restauracija
Puikiai įrengta vieta pasilinksminimams
Amerikos Išdirbimo ir Importuotos
DEGTINĖS IR VYNAI
GERIAUSIŲ BRAVORŲ ALUS IR ĖLIUS
Skersai gatvės nuo Grand Paradise Salės
321 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Kampas Havemeyer St.
Telefonas: EVergreen 7-9851

PHONE PULASKI 5-1090
FLUSHING
RUSSIAN and TURKISH BATHS, Inc
29-31 MORRELL STREET BROOKLYN, N. Y.
OPEN DAY AND NIGHT
Managed by
RHEA TEITELBAUM

Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.
Admission 50c, day and night
Saturday Night 75c
SPECIAL RATES PER WEEK
LADIES' DAYS: Mon. and Tuesday from 12 a. m. to 11 p. m. After 11 p. m. for gents.
GENTS' DAYS: Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night.

Pranešimas
Šia proga mes dėkavojame savo kostumeriams už jų paramą ir kurie davė mums galimybę persikraustyti nuo 409 Lorimer Street į moderniškesnę krautuvę, kurioje užlaikysime pilną pasirinkimą geriausių degtinių ir vynų, ant vietos išdirbtų ir importuotų.
Mūsų Kostumeriai Gaus Gražią Dovaną—Aukštos Rūšies Kalendorių.

Hyman Berger
NAUJAS ANTRAŠAS
245 GRAHAM AVENUE
Kampas Maujer Street
Williamsburgh'o Naujame Projekte
Už pristatymą nerokuojame
Specialė Didelė Bonka Importuotos Lietuviškos Vodkos--$2.98
Telefonuokite: Evergreen 7-2375